

USPOREDNA ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA PODUZEĆA AMINESS D.D. I PLAVA LAGUNA D.D.

Ambriović, Karla

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:128:308417>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-30**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ UGOSTITELJSTVO

Karla Ambriović

**USPOREDNA ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA
PODUZEĆA AMINESS d.d. I PLAVA LAGUNA d.d.**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2024.

Karla Ambriović

USPOREDNA ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA PODUZEĆA AMINESS d.d. I PLAVA LAGUNA d.d.

ZAVRŠNI RAD

Veleučilište u Karlovcu

Poslovni odjel

Stručni prijediplomski studij Ugostiteljstvo

Kolegij: Poslovne financije

Mentor: dr. sc. Nikolina Smajla, prof. struč. stud.

Matični broj studenta: 0248074656

Karlovac, svibanj 2024.

ZAHVALA

Zahvaljujem se svim profesorima i profesoricama na prenesenom znanju i pomoći tijekom studija. Najviše se želim zahvaliti svojoj mentorici dr. sc. Nikolini Smajli na ukazanom povjerenju, pomoći, trudu i mentorstvu.

Zahvaljujem se i svojim prijateljima na podršci i razumijevanju. Posebno se želim zahvaliti svojim roditeljima i bratu na neizmjernom razumijevanju i podršci.

SAŽETAK

Tema ovog rada je analiza finansijskih pokazatelja dvaju konkurentnih hotelskih poduzeća, Aminess d.d. i Plava Laguna d.d. kojima su djelatnost hoteli i sličan smještaj. Oba društva su u privatnom vlasništvu te na tržištu posluju kao vodeće turističke kompanije. U svojoj ponudi nude smještaje u hotelima, kampovima, vilama i apartmanima. U radu su prikazani pokazatelji likvidnosti, zaduženosti i aktivnosti koji prikazuju sigurnost poslovanja te pokazatelji ekonomičnosti i profitabilnosti koji ukazuju na uspješnost poslovanja. Sve to se radi kako bi se razmotrilo poslovanje poduzeća unutar određenog razdoblja i kako bi se stvorila informacijska podloga za daljnje donošenje odluka. Razmatrajući pokazatelje vidljivo je da su se oba poduzeća susrela s određenim poteškoćama tijekom 2020. godine zbog pojave pandemije COVID-19 koji su se negativno odrazili na poslovanje.

KLJUČNE RIJEČI: finansijski pokazatelji, finansijski izvještaji, likvidnost, profitabilnost, aktivnost

SUMMARY

The topic of this paper is to analyze the financial indicators of two competing hotel companies, Aminess d.d. and Plava Laguna d.d. whose activity is hotels and similar accommodation. Both companies are privately owned and operate as leading tourism companies on the market. They offer accommodation in hotels, camps, villas and apartments. The paper presents the indicators of liquidity, indebtedness and activities that show the security of business, as well as the indicators of economy and profitability that indicate the success of the business. All this is done in order to consider the company's operations within a certain period and to create an information base for further decision-making. Looking at the indicators, it is evident that both companies encountered certain difficulties during 2020 due to the emergence of COVID-19, which had a negative impact on business operations.

Key words: Financial indicators, financial statements, liquidity, profitability, activity

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	8
1.1.	Predmet i cilj rada.....	8
1.2.	Izvori podataka i metode prikupljanja.....	8
1.3.	Sadržaj i struktura rada	8
2.	POJAM I ZNAČENJE ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	9
3.	POJAM I VRSTE FINANCIJSKIH POKAZATELJA	10
3.1.	Pokazatelji likvidnosti	11
3.2.	Pokazatelji zaduženosti.....	12
3.3.	Pokazatelji aktivnosti	13
3.4.	Pokazatelji ekonomičnosti	13
3.5.	Pokazatelji profitabilnosti.....	14
3.6.	Pokazatelji investiranja	14
4.	FINANCIJSKI POKAZATELJI ZA AMINESS HOTELS & RESORTS	16
4.1.	Pokazatelji likvidnosti	16
4.2.	Pokazatelji zaduženosti.....	20
4.3.	Pokazatelji aktivnosti	27
4.4.	Pokazatelji ekonomičnosti	31
4.5.	Pokazatelji profitabilnosti.....	34
5.	FINANCIJSKI POKAZATELJI ZA PODUZEĆE PLAVA LAGUNA D.D.....	40
5.1.	Pokazatelji likvidnosti	40
5.2.	Pokazatelji zaduženosti.....	44
5.3.	Pokazatelji aktivnosti	49
5.4.	Pokazatelji ekonomičnosti	53
5.5.	Pokazatelji profitabilnosti.....	56
6.	USPOREDBA REZULTATA POSLOVANJA PODUZEĆA AMINESS d.d. I PLAVA LAGUNA d.d.....	61
7.	ZAKLJUČAK	66

POPIS LITERATURE	67
POPIS TABLICA	69
POPIS GRAFIKONA	70
POPIS SLIKA	72

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet ovog završnog rada je prikazati i analizirati financijske pokazatelje na odabranim poduzećima te napraviti njihovu usporedbu. Izabrana poduzeća su konkurenti na tržištu i registrirani su za istu djelatnost. Analizirani su pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti te profitabilnosti. Za njihov izračun korištena je bilanca i račun dobiti i gubitka.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Izvori podataka korišteni za ovaj rad su stručne knjige, članci i internetske stranice. Metode prikupljanja podataka su metoda analize i sinteze, deskriptivna metoda, statistička metoda te metoda kompilacije.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad se sastoji od sedam poglavlja. Prvo poglavlje čini uvod koji je podijeljen u predmet i cilj rada zatim u izvore podataka i metode prikupljanja te je dan sadržaj i struktura rada. Sljedeće poglavlje obrađuje pojam i značenje analize financijskih izvještaja. U sljedećem dijelu prikazan je pojam i vrste financijskih pokazatelja te nakon toga dolazi analiza financijskih pokazatelja za poduzeća Aminess d.d. i Plava Laguna d.d. U posljednjem dijelu prikazana je njihova usporedba te na samom kraju zaključak.

2. POJAM I ZNAČENJE ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji imaju izrazito važnu ulogu, osobito bilanca i račun dobiti i gubitka.¹ *Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji daje pregled stanja imovine, obveza i kapitala na određeni dan.*² Sastoji se od dva dijela, aktive i pasive. Imovina društva računovodstvenim rječnikom naziva se još i aktiva, dok se njezini izvori nazivaju pasiva. Aktiva i pasiva društva moraju biti ujednačene u svakom trenutku.³

- IMOVINA = KAPITAL + OBVEZE
- KAPITAL = IMOVINA – OBVEZE
- OBVEZE = IMOVINA – KAPITAL

*Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode te dobit ili gubitak ostvaren u određenom obračunskom razdoblju.*⁴ Prikazuje se u obliku jednostranog ili dvostranog računa, uglavnom se koristi jednostrani račun te onda dobit, odnosno gubitak, iskazuju kao: dobit iz redovnog poslovanja, dobit od financiranja i dobit iz izvanrednih aktivnosti.⁵

U cijelovitoj analizi teži se obuhvatu svih dostupnih podataka i informacija, bilo da je riječ o vrijednosnim (novčanim) ili količinskim (naturalnim) podatcima i informacijama.⁶ „*Suprotno tome, analiza financijskih izvještaja ponajprije je orijentirana na vrijednosne ili novčane podatke i informacije. Prema tome, analiza financijskih izvještaja usmjerena je na kvantitativne financijske informacije.*“⁷

¹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 36.

² Ibid str. 36.

³ Vukojević, D.: Analiza poslovne uspješnosti na primjeru društva Kraš d.d., specijalistički diplomska stručni rad, PRiF Visoka škola za financijskih menadžment, Zagreb, 2018., <https://repozitorij.rvs.hr/islandora/object/rvs%3A115/datastream/PDF/view> (02.11.2023.)

⁴ Odluka o objavljivanju hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (NN 86/15, 105/20, 9/21 i 150/2022

⁵ Žager K., Žager L., (1999.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 51.

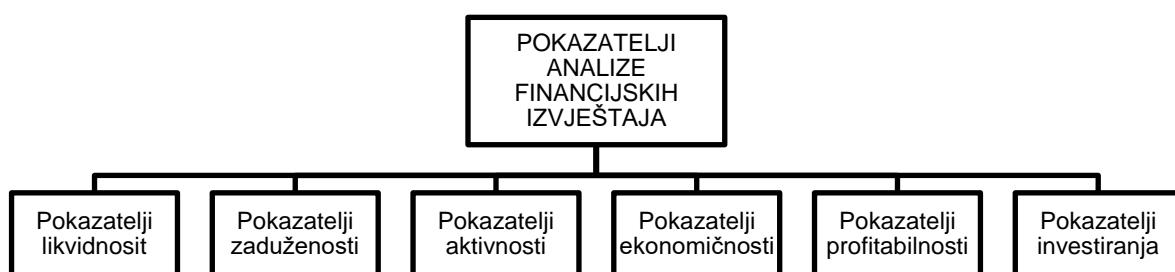
⁶ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017), op. cit., str. 36.

⁷ Ibid str. 36.

3. POJAM I VRSTE FINANCIJSKIH POKAZATELJA

Pokazatelj je racionalan ili odnosni broj, što označava da se jedna ekomska veličina stavlja u odnos s drugom ekonomskom veličinom. S obzirom na vremensku dimenziju, finansijski pokazatelji mogu se podijeliti u dvije skupine. Prva skupina pokazatelja označava razmatranje poslovanja poduzeća unutar određenog razdoblja (uglavnom godinu dana) te se temelji na podacima iz izvještaja o dobiti, a druga skupina se odnosi na točno određeni trenutak koji se podudara s trenutkom sastavljanja bilance i govori o finansijskom položaju poduzeća u tom trenutku.⁸ Razlog zbog kojih se izvještaji sastavljaju je upravo zbog toga kako bi se dobila informacijska podloga potrebna za daljnje poslovanje i donošenje odluka.

Slika 1: Skupine finansijskih pokazatelja

Izvor: Samostalna izrada autora na temelju Žager K., Žager L., (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Slika prikazuje temeljne skupine pokazatelja potrebnih za izradu finansijskih izvještaja.

1. Pokazatelj likvidnosti mjeri sposobnost poduzeća da podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze
2. Pokazatelj zaduženosti mjeri koliko se poduzeće financira iz tudiših izvora sredstava
3. Pokazatelj aktivnosti mjeri kako efikasno poduzeće koristi svoje resurse.
4. Pokazatelj ekonomičnosti mjeri odnos prihoda i rashoda, odnosno prikazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda.
5. Pokazatelj profitabilnosti mjeri povrat uloženog kapitala, što se smatra najvišom upravljačkom djelotvornošću
6. pokazatelj investiranja mjeri uspješnost ulaganja u obične dionice.⁹

⁸ Žager K., Žager L., (1999.): op. cit., str. 171

⁹ Ibid str. 172

3.1. Pokazatelji likvidnosti

U nastavku su objašnjeni najčešće korišteni pokazatelji likvidnosti te način njihova izračuna.

Tablica 1. Pokazatelji likvidnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent trenutne likvidnosti	novac	kratkoročne obveze
Koeficijent ubrzane likvidnosti	novac + potraživanja	kratkoročne obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	kratkoročne obveze
Koeficijent finansijske stabilnosti	dugotrajna imovina	kapital + dugoročne obveze

Izvor: Samostalna izrada autora na temelju Žager K., Žager L., (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća u kontekstu sposobnosti podmirenja dospjelih kratkoročnih obveza. Izračunavaju se iz podataka obuhvaćenih u bilanci. Uobičajeni pokazatelji likvidnosti su:

1. Koeficijent trenutne likvidnosti
2. Koeficijent ubrzane likvidnosti
3. Koeficijent tekuće likvidnosti
4. Koeficijent finansijske stabilnosti

„Koeficijent trenutne likvidnosti ocjenjuje sposobnost poduzeća da podmiri kratkoročne obveze raspoloživim novcem na dan izračuna pokazatelja“¹⁰ Vrijednost ovog pokazatelja iskazuje se kao koeficijent, a dobiva se tako da se iznos novca podijeli s kratkoročnim obvezama. Ovaj koeficijent pokazuje postotak kratkoročnih obveza koje je poduzeće u mogućnosti podmiriti novcem raspoloživim na dan sastavljanja bilance. Kada je riječ o koeficijentu ubrzane likvidnosti uglavnom se ističe da bi njegova vrijednost trebala biti minimalno 1, a to bi značilo da kratkoročne obveze ne bi smjele biti veće od zbroja iznosa novca i potraživanja.¹¹

Za koeficijent tekuće likvidnosti poželjno je da bude veći od 2, odnosno ako poduzeće želi održavati tekuću likvidnost na normalnoj razini i izbjegći situaciju nepravovremenog plaćanja dospjelih obveza, tada na raspolaganju treba imati, u pravilu, minimalno dvostruko više kratkotrajne imovine od kratkoročnih obveza.¹²

„Koeficijent finansijske stabilnosti predstavlja omjer dugotrajne imovine i kapitala uvećanog za dugoročne obveze. Ovaj pokazatelj, po definiciji, mora biti manji od 1 jer

¹⁰ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017), op. cit., str. 45.

¹¹ Ibid str. 46.

¹² Ibid str. 47.

*poduzeće dio svoje kratkotrajne imovine mora financirati iz kvalitetnih dugoročnih ivora tj. iz radnog kapitala.*¹³

3.2. Pokazatelji zaduženosti

Tablica prikazuje postupak izračunavanja pokazatelja zaduženosti.

Tablica 2. Pokazatelji zaduženosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze	ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	glavnica	ukupna imovina
Koeficijent financiranja	ukupne obveze	Glavnica
Pokriće troškova kamata	dobit prije poreza i kamata	Kamate
Faktor zaduženosti	ukupne obveze	zadržana dobit + amortizacija
Stupanj pokrića I.	glavnica	dugotrajna imovina
Stupanj pokrića II.	glavnica + dugoročne obveze	dugotrajna imovina

Izvor: Samostalna izrada autora na temelju Žager K., Žager L., (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja su najčešći pokazatelji zaduženosti poduzeća. Formiraju se na temelju bilance i prikazuju odraz strukture pasive i prikazuju koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavnice) i koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala (obveza). Također, moguće je i prikazati odnos tuđeg kapitala i vlastitog kapitala.¹⁴ Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti prikazuju zaduženost, odnosno dug razmatraju s aspekta njegova podmirivanja. Izračunavaju se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka i bilance.¹⁵ „*Pri utvrđivanju pokrića troškova kamata razmatra se koliko su puta kamate pokrivene sa zaradama prije kamata i poreza.*¹⁶

Stupanj pokrića I prikazuje se koliki se dio dugotrajne imovine financira vlastitim izvorima financiranja, a stupanj pokrića II prikazuje koliko se dio dugotrajne imovine financira dugoročnim izvorima financiranja. Izračunavaju se na temelju podataka iz bilance.¹⁷

¹³ Ibid str. 48.

¹⁴ Žager K., Žager L., (1999.): op.cit., str. 177

¹⁵ Ibid str. 177

¹⁶ Ibid str. 177

¹⁷ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017), op. cit., str. 50.

3.3. Pokazatelji aktivnosti

U tablici su prikazani pokazatelji aktivnosti koji se još nazivaju i koeficijenti obrta. Izračunavaju se na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka

Tablica 3. Pokazatelji aktivnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent obrta ukupne imovine	ukupni prihod	ukupna imovina
Koeficijent obra kratkotrajne imovine	ukupni prihod	kratkotrajna imovina
Koeficijent obrta potraživanja	prihodi od prodaje	Potraživanja
Trajanje naplate potraživanja u danima	broj dana u godini (365)	koeficijent obra potraživanja

Izvor: Samostalna izrada autora na temelju Žager K., Žager L., (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Pokazatelji aktivnosti ukazuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. *Koeficijent obra ukupne imovine prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju ukupnu imovinu odnosno koliko je eura ukupnih prihoda ostvarilo na jedan euro ukupne imovine.*¹⁸ Kada je riječ o koeficijent obrta potraživanja, on prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće naplatilo sva svoja potraživanja i zbog toga je poželjno da je vrijednost svih koeficijenata obra što je moguće veća.¹⁹

3.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Najčešći pokazatelji ekonomičnosti su ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost poslovanja, ekonomičnost financiranja i ekonomičnost izvanrednih aktivnosti, a njihov način izračuna prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Pokazatelji ekonomičnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihodi	ukupni rashodi
Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	prihodi od prodaje	rashodi prodaje
Ekonomičnost financiranja	financijski prihodi	financijski rashodi

¹⁸ Ibid str. 50.

¹⁹ Ibid str. 51.

Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	izvanredni prihodi	izvanredni rashodi

Izvor: Samostalna izrada autora na temelju Žager K., Žager L., (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

„Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda te pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Iz toga proizlazi da se ti pokazatelji računaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka.“ ²⁰ Postupak izračunavanja prikazan je u tablici 4. Odnos između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda prikazuje ukupnu ekonomičnost ili ekonomičnost samog poslovanja.

3.5. Pokazatelji profitabilnosti

U tablici 5 prikazani su najčešći pokazatelji ekonomičnosti te način njihova izračuna

Tablica 5. Pokazatelji profitabilnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Neto marža profita	neto dobit + kamate	ukupni prihod
Bruto marža profita	dobit prije poreza + kamate	ukupni prihod
Neto rentabilnost imovine	neto dobit + kamate	ukupna imovina
Bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza + kamate	ukupna imovina
Rentabilnost vlastitog kapitala	neto dobit	vlastiti kapital

Izvor: Samostalna izrada autora na temelju Žager K., Žager L., (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

„U kontekstu pokazatelja profitabilnosti uobičajeno se razmatraju pokazatelji marže profita te rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala.“²¹ Marža profita izračunava se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka, a pokazatelji rentabilnosti na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka.

3.6. Pokazatelji investiranja

U nastavku su prikazani pokazatelji investiranja i način izračuna.

Tablica 6. Pokazatelji investiranja

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Dobit po dionici	Neto dobit	Broj dionica

²⁰ Žager K., Žager L., (1999.): op. cit., str. 179

²¹ Ibid., str. 180

Dividenda po dionici	Dio neto dobiti za dividende	Broj dionica
Odnos isplate dividendi	Dividenda po dionici	Dobit po dionici
Odnos cijene i dobiti po dionici	Tržišna cijena dionice	Dobit po dionici
Ukupna rentabilnost dionice	Dobit po dionici	Tržišna cijena dionice
Dividenda rentabilnosti dionice	Dividenda po dionici	Tržišna cijena dionice

Izvor: Samostalna izrada autora na temelju Žager K., Žager L., (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Pokazatelji investiranja prikazuju uspješnost ulaganja u dionice poduzeća. „*Dobit po dionici i dividenda po dionici iskazuju se u novčanim jedinicama, tj. pokazuju koliko se primjerice eura ili dolara dobiti ili dividende ostvari po jednoj dionici. U pravilu je dobit po dionici veća od dividende po dionici jer se dio dobiti zadržava*“²² Moglo bi se reći da su najbitniji pokazatelji investiranja pokazatelji rentabilnosti dionice, postoje ukupna i dividenda rentabilnosti dionice, a to su zapravo pokazatelji rentabilnosti vlastitog kapitala.

²² Žager K., Žager L., (1999.): op. cit., str. 177

4. FINANCIJSKI POKAZATELJI ZA AMINESS HOTELS & RESORTS

Aminess d.d. jedan je od najpoznatijih brendova na tržištu, osnovan je 1970. godine te je poslovaо pod imenom Laguna Novigrad d.d. Kroz godine poduzeće je preraslo u jedan od od najvećih turističkih poduzeća u Hrvatskoj. Aminess d.d. posluje pod brendom Aminess Hotels & Resorts te upravlja s ukupno 795 smještajnih jedinica, odnosno 13 hotela, 4 kampa, naseljem od 80 vila i 92 apartmana duž Jadrana. Lokacije na kojima nude smještaj su Istra, točnije Novigrad, zatim otok Krk, Orebić, Korčula, Makarska te Pag. Svi kapaciteti istovremeno mogu ugostiti 6.500 gostiju.

Godine 2022. Aminess je zapošljavaо 303 ljudi te su prihodi po zaposlenom bili 126,41 tisuću eura. Neto dobit po zaposleniku 2022. godine iznosio je 9,54 tisuće eura, prosječni troškovi osoblja po zaposlenom bili su 31,7 tisuća eura, a udio troškova za osoblje u ukupnim rashodima je bio 28%.

4.1. Pokazatelji likvidnosti

U nastavku su prikazani koeficijenti likvidnosti

Tablica 7. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Aminess d.d.

POKAZATELJ	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,06	0,90	0,58	0,40	0,14
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,95	1,94	0,60	0,43	0,18
Koeficijent tekuće likvidnosti	3,00	2,13	0,70	0,46	0,35
Koeficijent financijske stabilnosti	1,69	0,87	1,19	2,61	1,37

Izvor: Samostalna izrada autora prema financijskim izvještajima društva Aminess d.d.

U tablici 7 prikazani su koeficijenti likvidnosti. U 2020., 2021. i 2022. vidljivo je smanjenje koeficijenta što je najvećim dijelom uzrokovano pojmom virusa COVID-19 i globalne pandemije koja je nastupila. Tijekom pandemije došlo je do zatvaranja državnih granica, zabrane javnih okupljanja i sličnog što je dovelo do smanjenja popunjenošti hotelskih kapaciteta.

Izračun koeficijenata trenutne likvidnosti (novac / kratkoročne obvezе)

$$2018. \ 317.437 / 5.238.315 = 0,06$$

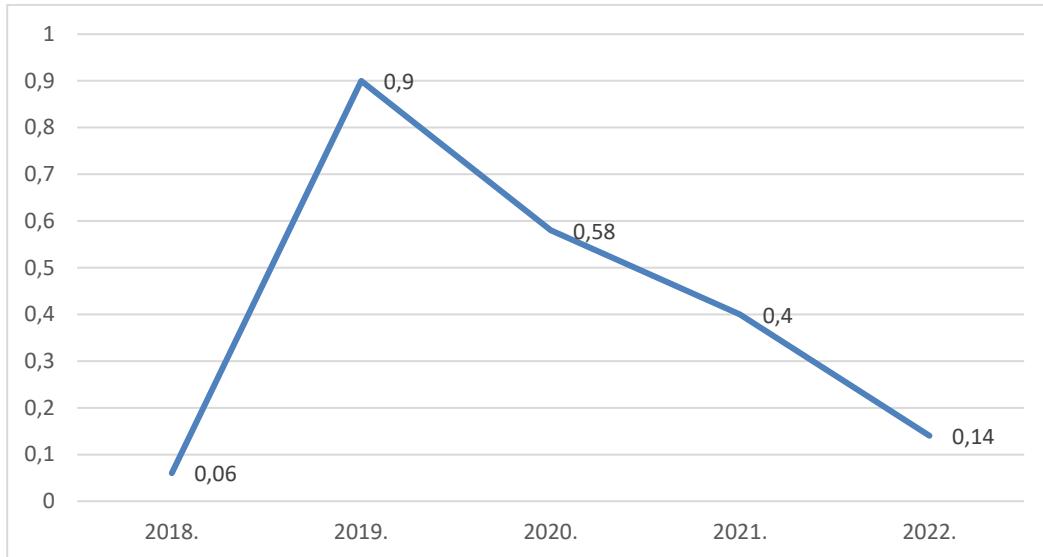
$$2019. \ 6.549.587 / 7.258.561 = 0,90$$

$$2020. \ 17.673.284 / 30.479.748 = 0,58$$

$$2021. \ 11.757.926 / 29.492.204 = 0,40$$

$$2022. \ 4.423.864 / 31.998.467 = 0,14$$

Grafikon 1. Koeficijent trenutne likvidnosti

Izvor: Vlastita izrada autora

„Informacija o likvidnosti koja se temelji na koeficijentu trenutne likvidnosti korisnika lako može dovesti u zabludu. Primjerice, ako je na dan utvrđivanja koeficijenta trenutne likvidnosti na žiroračun stigla značajna uplata, taj koeficijent može biti relativno visok i korisnik može zaključiti kako poduzeće nema problema s likvidnošću, što ne mora biti tako.“²³ Zbog toga je bitno pratiti koeficijent kroz određeno razdoblje i vidjeti jesu li vrijednosti slične. Na grafikonu se može vidjeti smanjenje koeficijenta od 2020. pa nadalje zbog smanjenja novca u poduzeću.

Izračun koeficijenta ubrzane likvidnosti (novac + potraživanja) / kratkoročne obveze

$$2018. \ (317.437 + 994.026) / 5.238.315 = 0,25$$

$$2019. \ (6.549.587 + 808.964) / 7.528.561 = 1,94$$

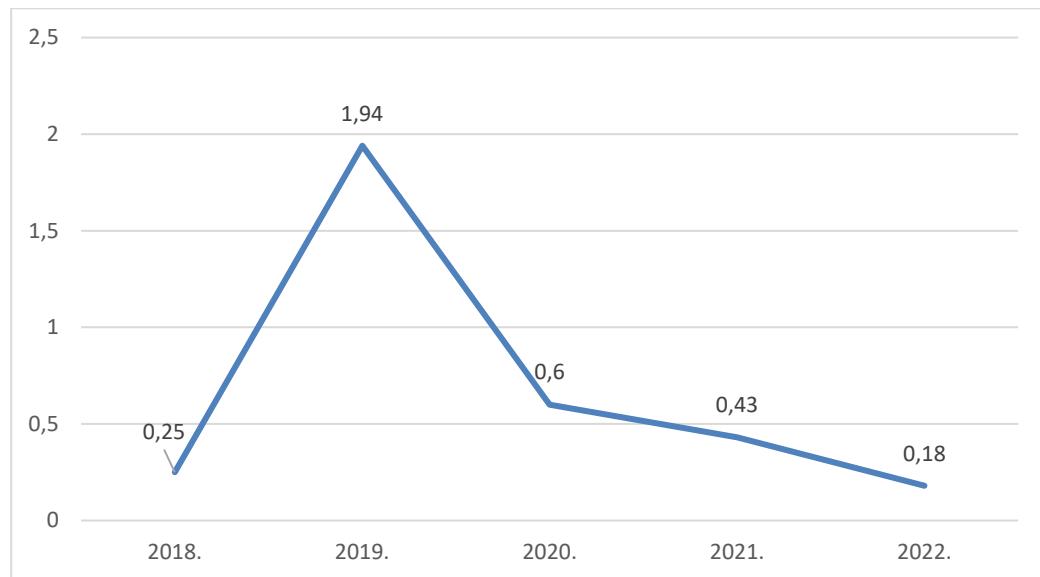
$$2020. \ (17.673.284 + 714.046) / 30.479.748 = 0,60$$

$$2021. \ (11.757.926 + 992.507) / 29.492.204 = 0,43$$

$$2022. \ (4.423.864 + 1.278.970) / 31.998.467 = 0,18$$

²³ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). op. cit., str. 45.

Grafikon 2. Koeficijent ubrzane likvidnosti

Izvor: Vlastita izrada autora

„Pokazatelj ubrzane likvidnosti prikazuje koliko je kratkoročnih obveza poduzeće sposobno podmiriti brzo unovčivom imovinom.“²⁴ Često se ističe kako bi njegova vrijednost trebala biti 1 ili veća od 1, odnosno to znači da poduzeće koje želi održavati normalnu likvidnost mora imati brzo unovčive imovine minimalno toliko koliko ima kratkoročnih obveza.²⁵ Iz prikazanih rezultata vidljivo je da poduzeće jedino 2019. g. ima koeficijent veći od 1, dok u svim ostalim godinama ima koeficijent manji od 1 zbog povećanja kratkoročnih obveza i smanjenja količine novca.

Izračun koeficijenata tekuće likvidnosti: Kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze

$$2018. \quad 15.726.454 / 5.238.315 = 3,00$$

$$2019. \quad 16.004.594 / 7.528.561 = 2,13$$

$$2020. \quad 21.316.114 / 30.479.748 = 0,70$$

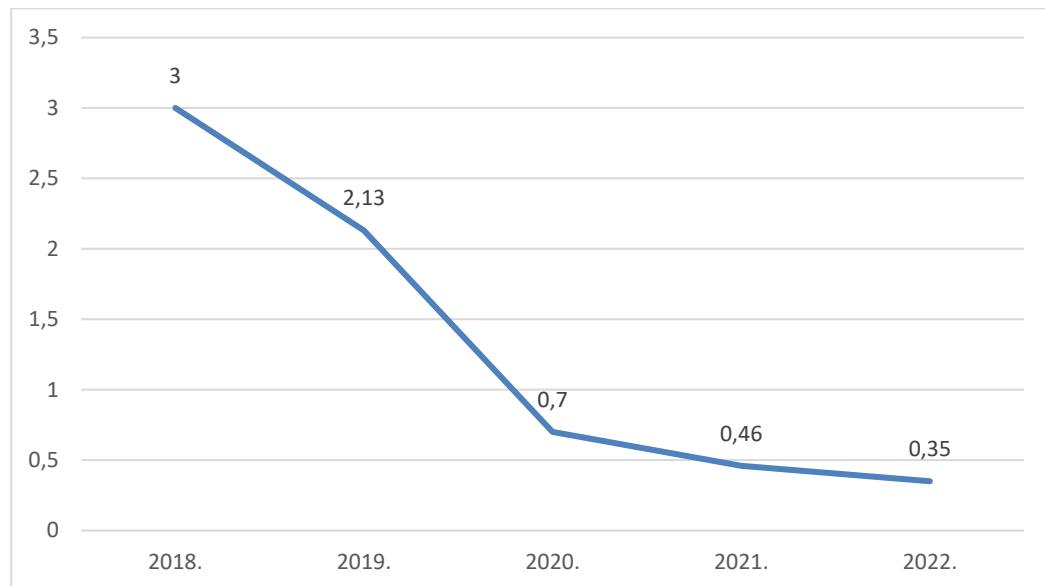
$$2021. \quad 13.670.755 / 29.492.204 = 0,46$$

$$2022. \quad 11.127.009 / 31.998.467 = 0,35$$

²⁴ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017)., op. cit., str. 46.

²⁵ Ibid str. 46.

Grafikon 3. Koeficijent tekuće likvidnosti

Izvor: Vlastita izrada autora

„Koeficijent tekuće likvidnosti u pravilu bi trebao biti veći od 2. Drugačije rečeno, ako poduzeće želi održavati tekuću likvidnost na normalnoj razini izbjegći situaciju nepravovremeno plaćanja dospjelih obveza, tada na raspolaganju mora imati, u pravilu, minimalno dvostruko više kratkotrajne imovine nego što ima kratkoročnih obveza“²⁶ Iz grafikona je vidljivo da je u 2018. i 2019. godini poduzeće imalo dovoljno sredstava kako bi podmirili kratkoročne obvezе, zatim u 2020. dolazi do pada koeficijenta na 0.7, u 2021. na 0.46 te 2022. na 0.35, što je rezultat smanjenja kratkotrajne imovine.

Izračun koeficijenta financijske stabilnosti:

Dugotrajna imovina / (kapital i rezerve + dugoročne obvezе)

$$2018. \quad 46.642.299 / (29.269.883 + 27.516.609) = 1,69$$

$$2019. \quad 49.820.980 / (30.883.282 + 26.981.896) = 0,87$$

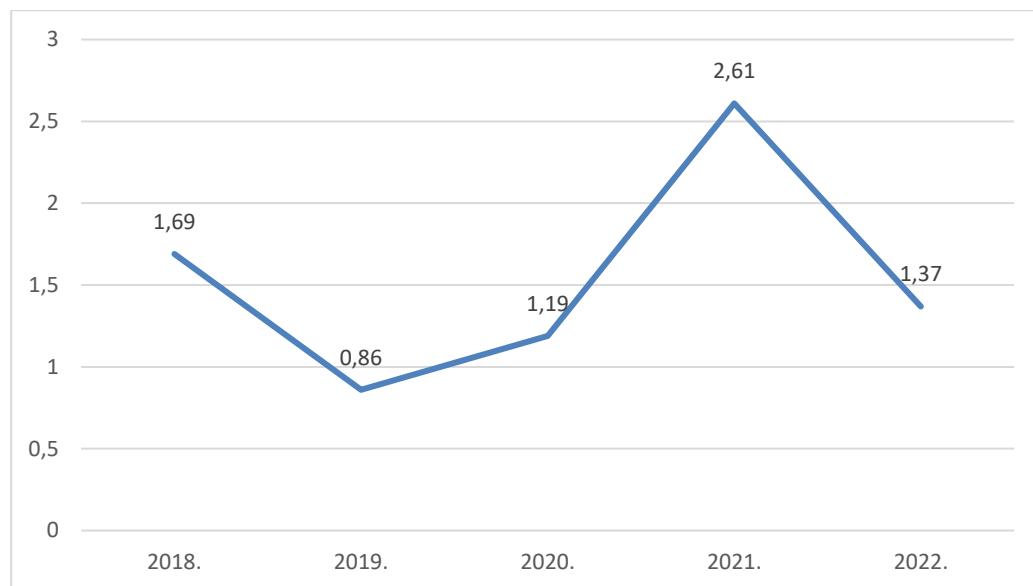
$$2020. \quad 67.460.446 / (27.375.903 + 29.140.183) = 1,19$$

$$2021. \quad 73.617.239 / (29.391.126 + 25.245.503) = 2,61$$

$$2022. \quad 86.590.492 / (32.313.700 + 30.985.064) = 1,37$$

²⁶ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017), op. cit., str. 47.

Grafikon 4. Koeficijent finansijske stabilnosti

Izvor: vlastita izrada autora

„Koeficijent finansijske stabilnosti prikazuje koliko se dugoročnih izvora financiranja koristi za financiranje dugotrajne imovine.“²⁷ Ovaj pokazatelj bi trebao biti manje od 1, odnosno poduzeće dio svoje kratkotrajne imovine mora financirati iz kvalitetnih dugoročnih izvora, tj. iz radnog kapitala. Radni kapital predstavlja dio kratkotrajne imovine koja je financirana iz²⁸ dugoročnih izvora.

Prema grafikonu je vidljivo da je u svih 5 godina koeficijent manji od 1, što znači da je poduzeće bilo u mogućnosti iz dugotrajnih izvora financirati kratkotrajnu imovinu.

4.2. Pokazatelji zaduženosti

U tablici su vidljivi pokazatelji zaduženosti koji su dobiveni iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Tablica 8. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Aminess d.d.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent zaduženosti	0,53	0,52	0,67	0,63	0,64
Koeficijent vlastitog financiranja	0,47	0,47	0,31	0,34	0,33
Koeficijent financiranja	1,12	1,12	2,18	1,86	1,95

²⁷ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). op. cit., str. 48.

²⁸ Ibid str. 48.

Pokriće troškova kamata	3,30	4,27	-3,46	0,94	1,40
Faktor zaduženosti	4,04	4,11	37,37	8,02	8,00
Stupanj pokrića I.	0,63	0,63	0,41	0,40	0,37
Stupanj pokrića II.	1,22	1,19	0,84	0,73	0,73

Izvor: Samostalna izrada autora prema finansijskim izvještajima društva Aminess d.d.

Pokazatelji zaduženosti koriste se za procjenu finansijskog rizika poduzeća, odnosno pokazatelji mjere stupanj zaduženosti poduzeća.²⁹

Izračun koeficijenta zaduženosti: Ukupne obveze / ukupna imovina

$$2018. \frac{32.754.924}{62.368.753} = 0,53$$

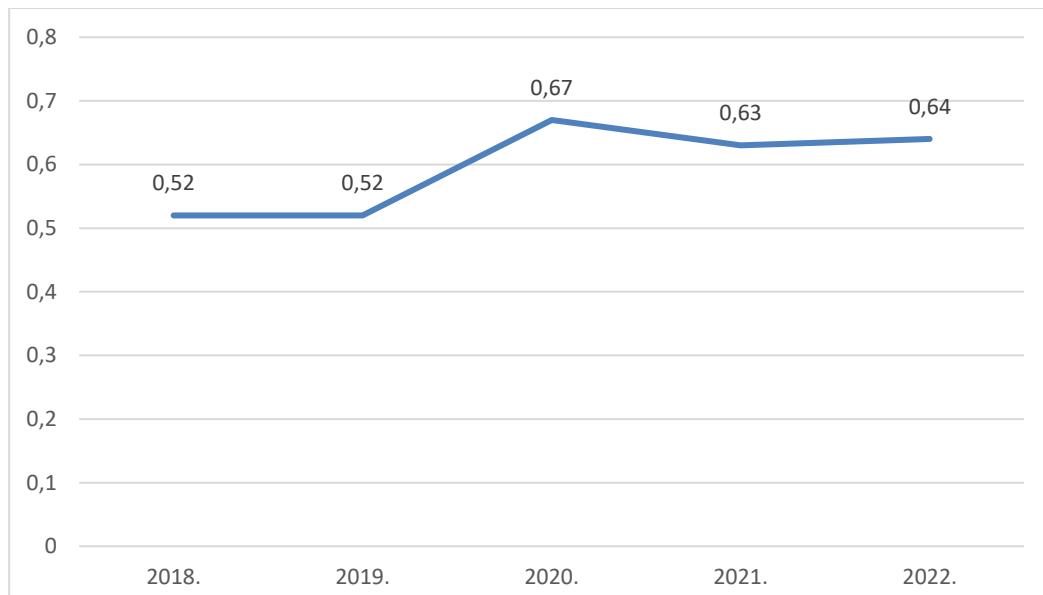
$$2019. \frac{34.510.457}{65.825.574} = 0,52$$

$$2020. \frac{59.619.931}{88.776.560} = 0,67$$

$$2021. \frac{54.737.707}{87.287.994} = 0,63$$

$$2022. \frac{62.973.531}{97.717.501} = 0,64$$

Grafikon 5. Koeficijent zaduženosti

Izvor: vlastita izrada autora

²⁹ Vukoja, B., Primjena analize finansijskih izvješća pomoću ključnih finansijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka, Društvo za reviziju i poslovne usluge Revident, <https://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-finansijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-finansijskih-pokazatelja.pdf> (02.11.2023.)

Koeficijent zaduženosti predstavlja omjer između ukupnih obveza poduzeća i ukupne imovine. Poželjno je da koeficijent bude manje od 0,5 jer bi u suprotnom značilo da je poduzeće prezaduženo. Prema podacima iz grafikona vidljivo je koeficijent za 2018. godinu iznosio 0,53 odnosno da je 53% imovine financirano iz tuđeg kapitala. U narednim godina taj se postotak povećava što bi značilo da se poduzeće više financiralo iz tuđih izvora financiranja.

Izračun koeficijenta vlastitog financiranja: kapital i rezerve / ukupna imovina

$$2018. \frac{29.269.883}{62.368.753} = 0,47$$

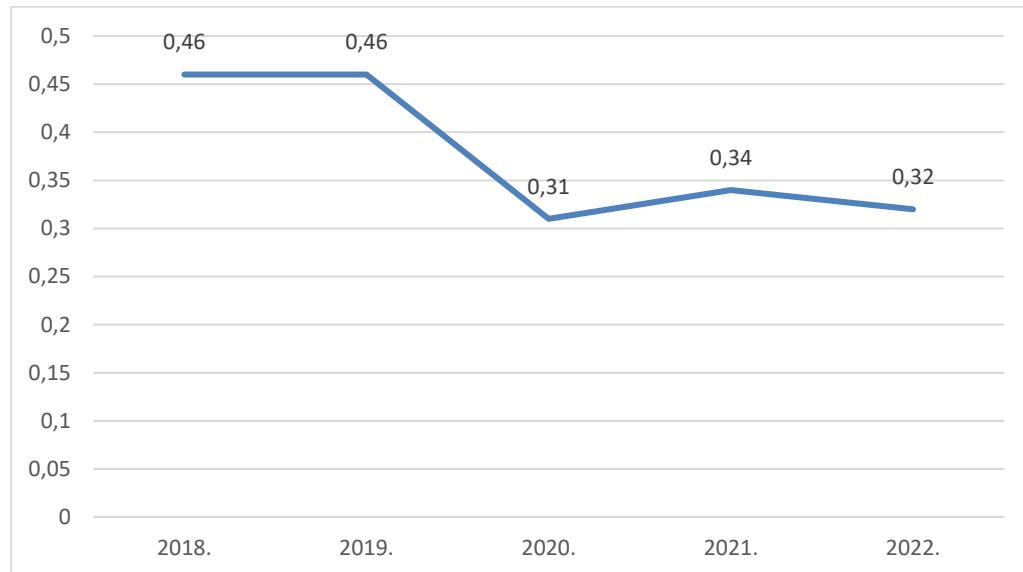
$$2019. \frac{30.883.282}{65.825.574} = 0,47$$

$$2020. \frac{27.375.903}{88.776.560} = 0,31$$

$$2021. \frac{29.391.126}{87.287.994} = 0,34$$

$$2022. \frac{32.313.700}{97.717.501} = 0,33$$

Grafikon 6. Koeficijent vlastitog financiranja

Izvor: vlastita izrada autora

„Pokazatelji vlastitog financiranja govore u kojem omjeru vlastito financiranje sudjeluje u poslovanju poduzeća. Pokazatelj je to bolji što je koeficijent veći od 0,50, jer onda to znači da se poduzeće financira iz vlastitih izvora s više od 50%. Odnosno, možemo reći što je stupanj samofinanciranja veći to su vjerovnici sigurniji i rizik poslovanja s tim poduzećima je manji.“³⁰ Iz grafikona je vidljivo da niti jedne godine koeficijent nije veći od 0,5, najблиže tom koeficijentu poduzeće je bilo 2018. i 2019. godine.

³⁰ Vukoja, B., op. cit. (02.11.2023.)

Izračun koeficijenta financiranja: ukupne obveze / kapital i rezerve

$$2018. \frac{32.754.924}{29.269.883} = 1,12$$

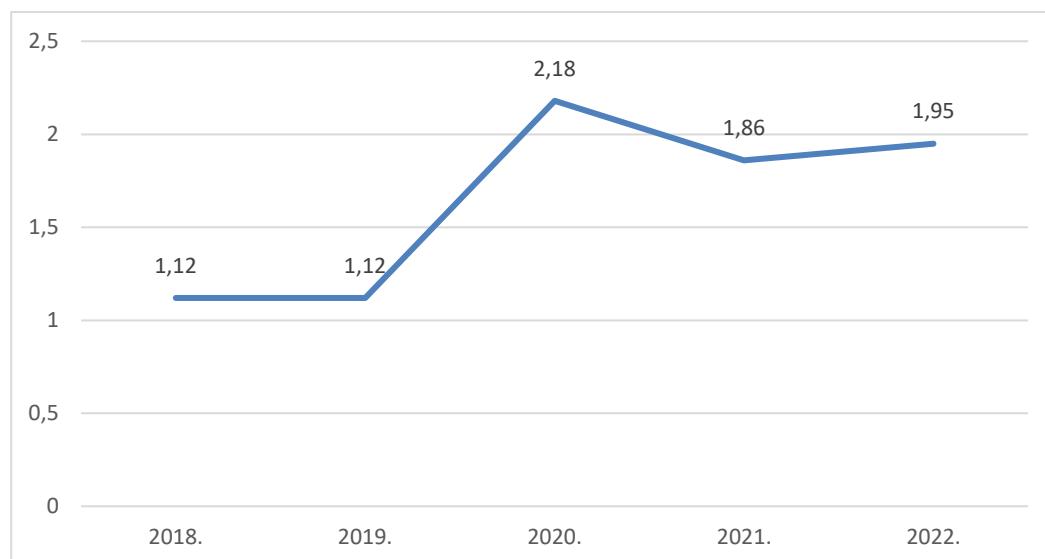
$$2019. \frac{34.510.457}{30.883.282} = 1,12$$

$$2020. \frac{59.619.931}{27.375.903} = 2,18$$

$$2021. \frac{54.737.707}{29.391.126} = 1,86$$

$$2022. \frac{62.983.531}{32.313.700} = 1,95$$

Grafikon 7. Koeficijent financiranja

Izvor: vlastita izrada autora

Koeficijent financiranja predstavlja omjer između ukupnih obveza i glavnice. „*Sve dok je koeficijent financiranja ispod jedan pokazatelj je prihvatljiv i pozitivan iz razloga što se društvo financira više iz vlastitih nego iz tuđih izvora. Uvijek je preporučljivo da se društvo ne zadužuje iznad visine kapitala što ne znači da ne postoji društva koja su zadužena iznad kapitala i koja posluju profitabilno.*“³¹ Prema podacima iz grafikona vidljivo je da društvo niti jedne godine nema koeficijent manji od 1. Godine 2020. koeficijent je bio najveći te je iznosio 2,18. Iz ovih podataka vidljivo je da koeficijent nije prihvatljiv te da se društvo više financiralo iz tuđih izvora financiranja

³¹ Vukojević, D.: op. cit. (02.11.2023.)

Izračun pokazatelja pokriće troškova kamata: zarada prije kamata i poreza / rashodi od kamata

$$2018. \frac{4.083.255}{1.128.300} = 3,30$$

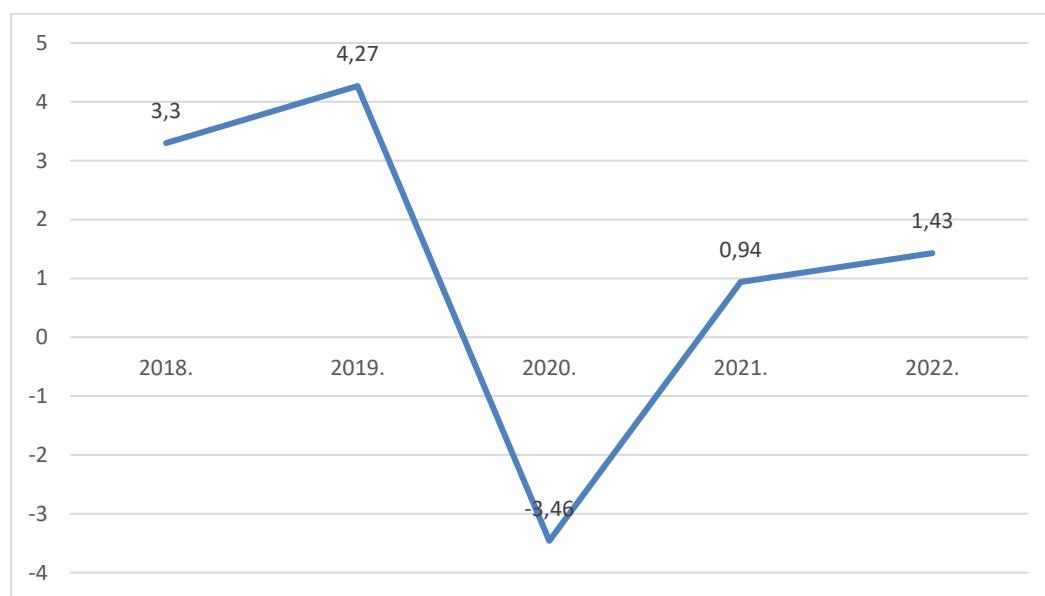
$$2019. \frac{4.031.934}{943.260} = 4,27$$

$$2020. \frac{-4.512.408}{1.305.623} = -3,46$$

$$2021. \frac{2.447.786}{2.590.333} = 0,94$$

$$2022. \frac{3.992.956}{2.786.906} = 1,40$$

Grafikon 8. Pokriće troškova kamata

Izvor: vlastita izrada autora

„Pri utvrđivanju pokrića troškova kamata razmatra se koliko su puta kamate pokrivene sa zaradama prije kamata i poreza. Slobodno se može istaknuti da je granična vrijednost toga pokazatelja 1. U situaciji kada je taj pokazatelj 1, to znači da poduzeće cijelo obračunsko razdoblje posluje samo kako bi moglo isplatiti naknade za korištenje tuđih izvora financiranja.“³² U situaciji kada je pokazatelj veći od 1, zaduženost je manja, odnosno to znači da je određeni dio zarade prije kamata i poreza ostao i za vlasnike vlastitih izvora financiranja.³³ Vrijedi i obrnuto.

U primjeru iz grafikona 8 vidljivo je daje pokazatelj jedino u 2020. godini manji od 1 zbog negativne dobiti prije poreza, nakon toga ponovno dolazi do povećanja.

³² Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017), op. cit., str. 49.

³³ Ibid str. 49.

Izračun faktora zaduženosti: Ukupne obveze / (zadržana dobit + troškovi amortizacije)

$$2018. \frac{32.754.924}{(3.712.979 + 4.374.372)} = 4,04$$

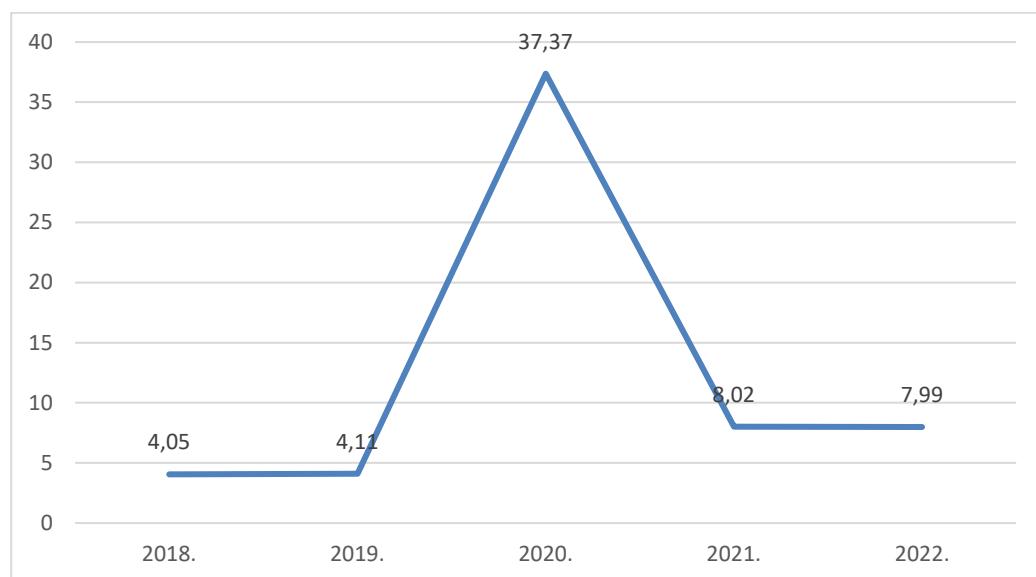
$$2019. \frac{34.510.457}{(3.228.527 + 5.161.444)} = 4,11$$

$$2020. \frac{59.619.931}{(-3.501.006 + 5.096.433)} = 37,37$$

$$2021. \frac{54.737.707}{(1.999.893 + 4.828.192)} = 8,02$$

$$2022. \frac{62.973.531}{(2.933.975 + 4.947.982)} = 8,00$$

Grafikon 9. Faktor zaduženosti

Izvor: vlastita izrada autora

„Faktor zaduženosti prikazuje koliko je godina potrebno da se iz zadržane dobiti uvećane za troškove amortizacije podmire ukupne obveze.“³⁴ Podatke za izračun uzimaju se iz bilance i računa dobiti i gubitke. Što je koeficijent manji to je zaduženost manja. Najveću zaduženost društvo je imalo 2020. godine, nakon čega dolazi do smanjenja.

Izračun stupnja pokrića I.: Glavnica / dugotrajna imovina

$$2018. \frac{29.269.883}{46.642.299} = 0,63$$

$$2019. \frac{30.883.282}{48.820.980} = 0,63$$

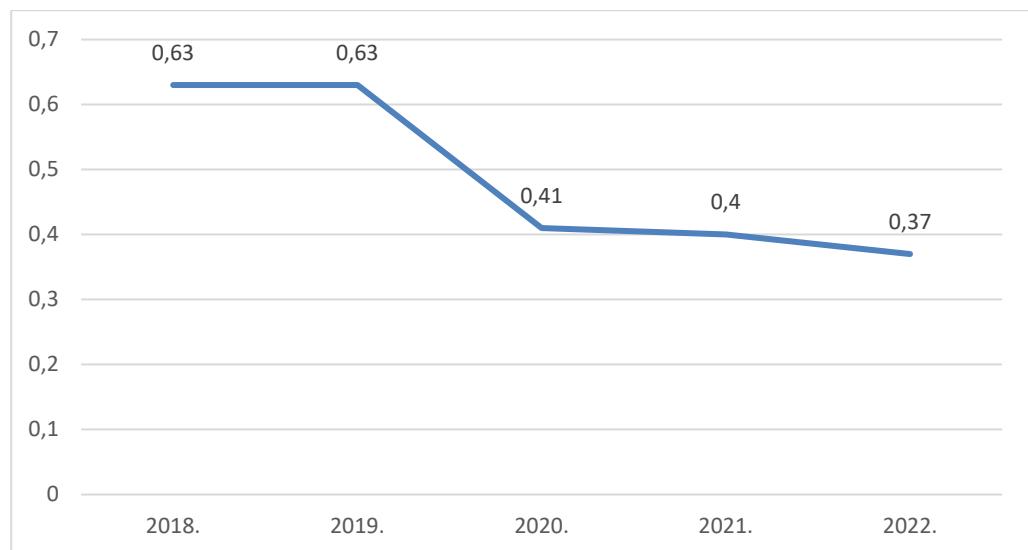
$$2020. \frac{27.375.903}{67.460.446} = 0,41$$

$$2021. \frac{29.391.126}{73.617.239} = 0,40$$

$$2022. \frac{32.313.700}{86.590.492} = 0,37$$

³⁴ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017), op. cit., str. 49.

Grafikon 10. Stupanj pokrića I

Izvor: vlastita izrada autora

„*Stupnjem pokrića I utvrđuje se koliki se dio dugotrajne imovine financira vlastitim izvorima financiranja.*“³⁵ Kada je pokazatelj manji od 1 znači da je dugotrajna imovina financirana uz vlastite i uz tuđe izvore.³⁶ U primjeru društva Aminess d.d. dugotrajna imovina uz vlastite izvore financirana je i uz tuđe. Stupanj pokrića se od 2018. do 2022. godine smanjio za 0,26.

Izračun stupnja pokrića II.: (kapital + rezerve) / dugotrajna imovina

$$2018. \frac{56.786.492}{46.642.299} = 1,22$$

$$2019. \frac{57.865.178}{49.820.980} = 1,19$$

$$2020. \frac{56.516.086}{67.460.446} = 0,84$$

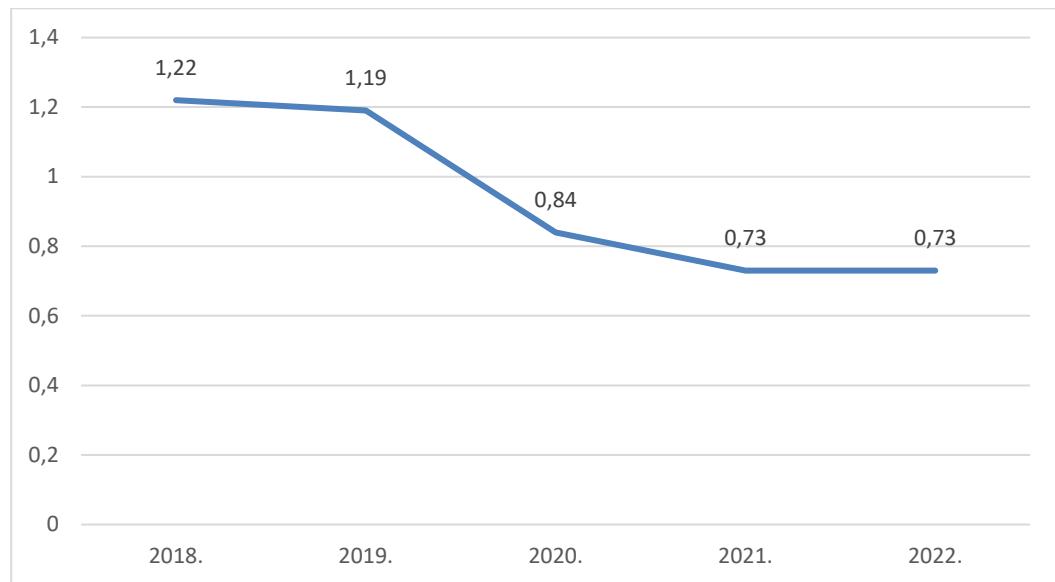
$$2021. \frac{53.636.639}{73.617.239} = 0,73$$

$$2022. \frac{63.298.764}{86.590.492} = 0,73$$

³⁵ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017), op. cit., str. 50

³⁶ Vukojević, D.: op. cit. (02.11.2023.)

Grafikon 11. Stupanj pokrića II

Izvor: vlastita izrada autora

„*Stupanj pokrića II u omjer stavlja glavnici (kapital i rezerve) uvećanu za dugoročne obvezе i dugotrajnu imovinu te pokazatelj razmatra na način koliko se dugotrajne imovine financira iz glavnice uvećane za dugoročne obvezе. Stupanj pokrića II uvijek mora biti iznad 1 što znači da je društvo likvidno te da ima raspoloživi radni kapital.*“³⁷

Za društvo Aminess d.d. vidljivo je da 2018. i 2019. godine pokazatelj prelazi 1 te se može zaključiti da su dugotrajnu imovinu financirali iz kvalitetnih izvora. Sljedeće tri godine pokazatelj je ispod jedan što bi značilo da društvo nema raspoloživi radni kapital.

4.3. Pokazatelji aktivnosti

U tablici 9 prikazani su pokazatelji aktivnosti koji se utvrđuju na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Tablica 9. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Aminess d.d.

NAZIV POKAZATEJA	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,49	0,47	0,14	0,32	0,39

³⁷Vuković, D.: op. cit. (02.11.2023.)

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	1,95	1,96	0,60	2,04	3,44
Koeficijent obra potraživanja	30,40	38,49	17,44	27,87	29,67
Trajanje naplate potraživanja u danima	12,01	9,48	20,93	13,10	12,30

Izvor: Samostalna izrada autora prema finansijskim izvještajima društva Aminess d.d.

Izračun koeficijenta obrta ukupne imovine: Ukupni prihodi / ukupna imovina

$$2018. \frac{30.699.843}{63.205.247} = 0,49$$

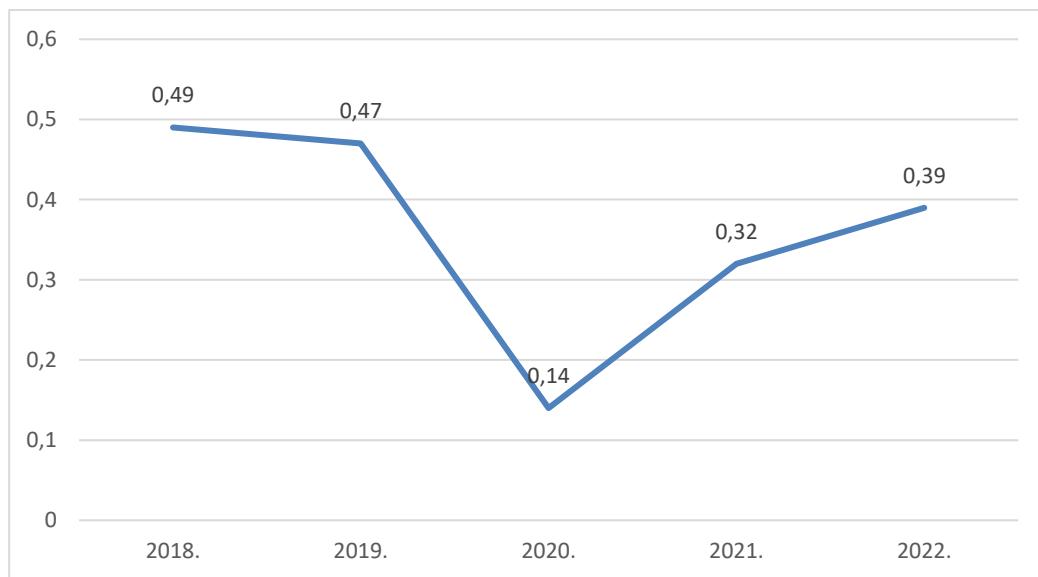
$$2019. \frac{31.372.386}{66.828.038} = 0,47$$

$$2020. \frac{12.726.130}{88.936.192} = 0,14$$

$$2021. \frac{27.889.305}{87.418.803} = 0,32$$

$$2022. \frac{38.301.342}{98.399.971} = 0,39$$

Grafikon 12. Koeficijent obrta ukupne imovine

Izvor: vlastita izrada autora

„Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju ukupnu imovinu odnosno koliko je eura ukupnih prihoda ostvarilo na jedan euro ukupne imovine.“³⁸ Iz grafikona je vidljivo da poduzeće kroz promatrane godine nije uspjelo obrnuti ukupnu imovinu niti u jednoj godini. U 2018. godini poduzeće je ostvarilo 0,49 eura prihoda na jedan euro ukupne imovine, dok je u 2020. godini ostvarilo tek 0,14 eura prihoda na jedan euro ukupne imovine.

³⁸ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). op. cit., str. 50.

Izračun koeficijenta obra kratkotrajne imovine: ukupni prihodi / kratkotrajna imovina

$$2018. \ 30.699.843 / 15.726.454 = 1,95$$

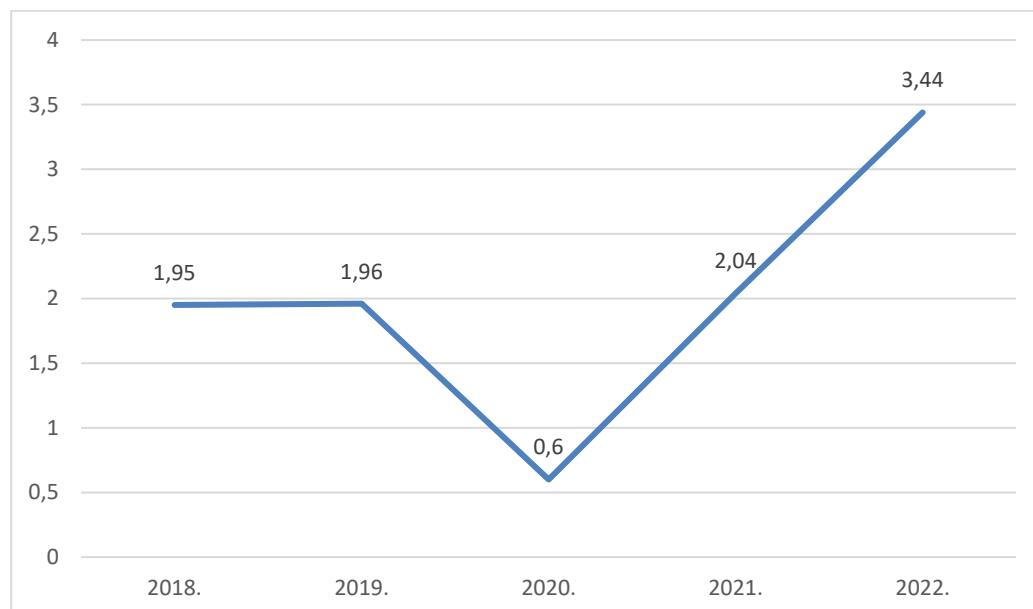
$$2019. \ 31.372.386 / 16.004.594 = 1,96$$

$$2020. \ 12.726.130 / 21.316.114 = 0,60$$

$$2021. \ 27.889.305 / 13.670.755 = 2,04$$

$$2022. \ 38.301.342 / 11.172.009 = 3,44$$

Grafikon 13. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine

Izvor: Vlastita izrada autora

„Koeficijent obrta kratkotrajne imovine prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju kratkotrajnu imovinu odnosno koliko je kuna ukupnih prihoda ostvarilo na jednu kunu kratkotrajne imovine.“³⁹ U pet promatranih godina poduzeće je četiri puta obrnulo kratkotrajnu imovinu, 2022. godine poduzeće je na jedan euro prihoda ostvarilo čak 3,44 eura prihoda kratkotrajne imovine. U 2020. godini poduzeće nije uspjelo obrnuti kratkotrajnu imovinu.

Izračun koeficijenta obrta potraživanja: Prihodi od prodaje / potraživanja

$$2018. \ 30.213.949 / 994.026 = 30,40$$

$$2019. \ 31.133.728 / 808.964 = 38,49$$

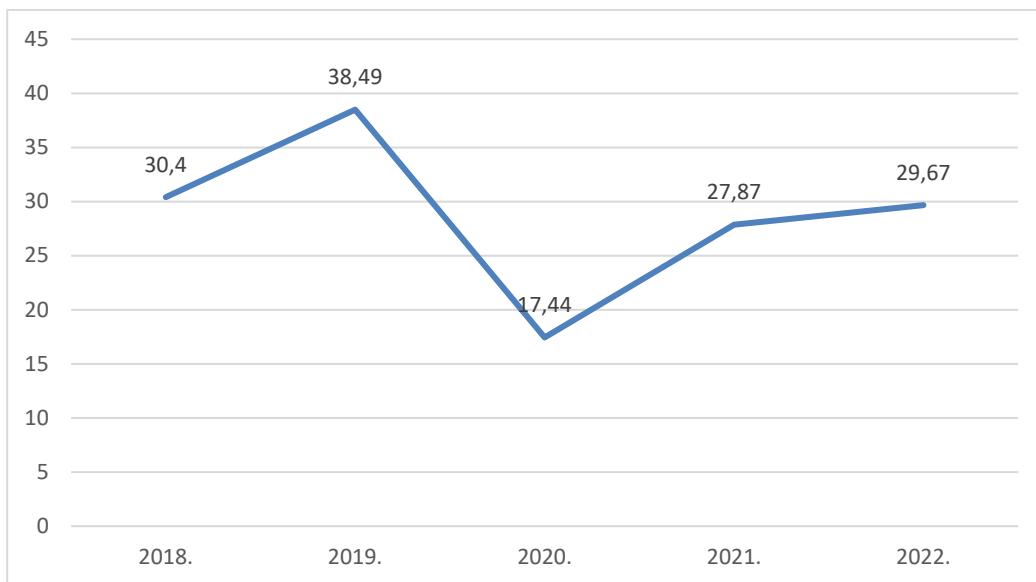
$$2020. \ 12.451.854 / 714.046 = 17,44$$

³⁹Vukojević, D.: op. cit. (03.11.2023.)

$$2021. \ 27.661.827 / 992.507 = 27,87$$

$$2022. \ 37.951.075 / 1.278.970 = 29,67$$

Grafikon 14. Koeficijent obrta potraživanja

Izvor: vlastita izrada autora

„Koeficijent obrta potraživanja prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoja kratkotrajna potraživanja odnosno koliko je eura prihoda od prodaje ostvarilo na jedan euro kratkotrajnih potraživanja.“⁴⁰ Koeficijent obrta potraživanja u omjer stavlja prihode od prodaje i kratkotrajna potraživanja. Iz grafikona je vidljiv drastičan pad u 2020. godini zbog povećanja potraživanja, nakon toga, do 2022. zabilježen je porast za 12,23.

Izračun trajanja naplate potraživanja u danima: broj dana u godini / koeficijent obrta potraživanja

$$2018. \ 365 / 30,40 = 12,01$$

$$2019. \ 365 / 38,49 = 9,48$$

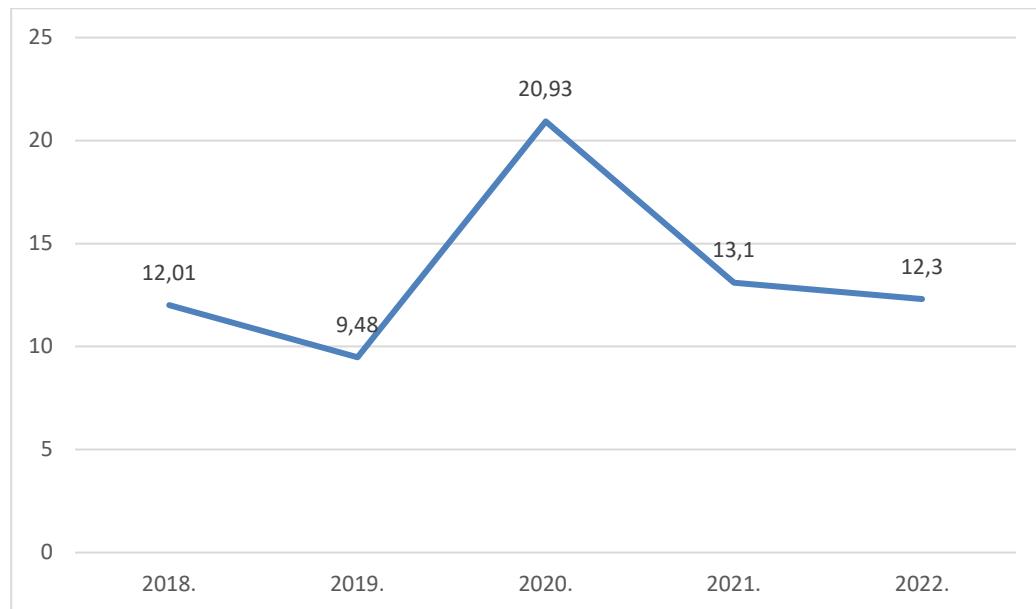
$$2020. \ 365 / 17,44 = 20,93$$

$$2021. \ 365 / 27,87 = 13,10$$

$$2022. \ 365 / 29,67 = 12,30$$

⁴⁰Vukojević, D.: op. cit. (3.11.2023.)

Grafikon 15. Trajanje naplate potraživanja u danima

Izvor: vlastita izrada autora

„Trajanje naplate potraživanja u danima je pokazatelj aktivnosti koji govori nakon koliko dana društvo naplati sva svoja potraživanja. Cilj je da je ovaj pokazatelj što manji što znači da društvo brže naplaćuje svoja potraživanja što dovodi do bržeg operativnog ciklusa i djelotvornijeg poslovanja.“⁴¹ Kako bi ovaj koeficijent bio što manji potrebno je da koeficijent obrta potraživanja bude što veći. Trajanje naplate potraživanja u danima za poduzeće Aminess d.d. iznosilo je 12 dana, osim u 2020. kada je naplata potraživanja iznosila gotovo 21 dan.

4.4. Pokazatelji ekonomičnosti

„Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Iz toga proizlazi da se ti pokazatelji računaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka.“⁴² Postupak izračunavanja ovih pokazatelja prikazan je u tablici 10.

⁴¹ Vukojević, D.: op. cit. (03.11.2023.)

⁴² Žager K., Žager L., (1999.): op. cit., str. 179

Tablica 10. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Aminess d.d.

NAZIV POKAZATELJA	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,1534	1,1475	0,7382	1,0962	1,1164
Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	1,1854	1,1794	0,7815	1,2105	1,2040
Ekonomičnost financiranja	0,4396	0,2530	0,2101	0,0878	0,1257

Izvor: Samostalna izrada autora prema finansijskim izvještajima društva Aminess d.d.

Izračun pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja: ukupni prihodi / ukupni rashodi

$$2018. \frac{30.699.843}{26.616.588} = 1,1534$$

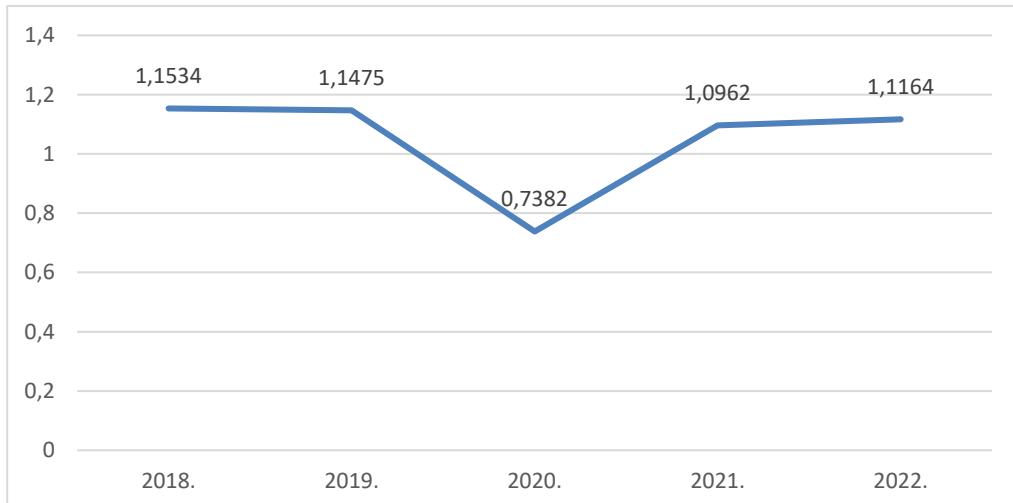
$$2019. \frac{31.372.386}{27.340.452} = 1,1475$$

$$2020. \frac{12.726.130}{17.238.539} = 0,7382$$

$$2021. \frac{27.889.305}{25.441.519} = 1,0962$$

$$2022. \frac{38.301.342}{34.308.386} = 1,1164$$

Grafikon 16. Pokazatelj ekonomičnost ukupnog poslovanja

Izvor: vlastita izrada autora

Ekonomično ukupnog poslovanja u omjer stavlja ukupne prihode i ukupne rashode. „Ekonomičnost ukupnog poslovanja izražava se kao koeficijent, a interpretira se kao postotak, tj. za koliko posto su ostvareni ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda odnosno koliko je eura ukupnih prihoda poduzeće ostvarilo na jedan euro ukupnih

rashoda.“⁴³ Ovaj pokazatelj uvijek bi morao biti iznad 1. Prema podacima iz grafikona društvo je ostvarilo više prihoda nego što je utrošilo za ostvarivanje tog prihoda.

Izračun pokazatelja ekonomičnosti poslovanja: prihodi od prodaje / rashodi prodaje

$$2018. - 30.213.949 / 25.488.288 = 1,1854$$

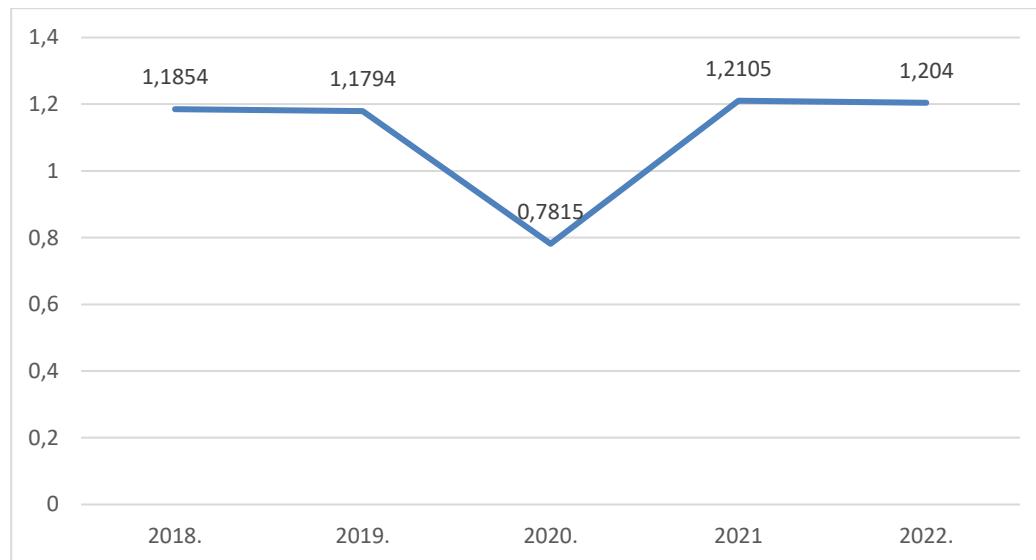
$$2019. - 31.133.728 / 26.397.192 = 1,1794$$

$$2020. - 12.451.854 / 15.932.916 = 0,7815$$

$$2021. - 27.661.827 / 22.851.186 = 1,2105$$

$$2022. - 37.951.075 / 31.521.481 = 1,2040$$

Grafikon 17. Pokazatelji ekonomičnosti poslovanja

Izvor: vlastita izrada autora

„Pokazatelj pokazuje za koliko je posto društvo ostvarilo veće poslovne prihode od poslovnih rashoda. Ovaj pokazatelj bi uvijek morao biti veći od pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja što bi značilo da se iz ovog pokazatelja financiraju ostali pokazatelji ekonomičnosti, a osobito se misli na pokazatelj ekonomičnosti financiranja.“⁴⁴ Ako se usporede pokazatelji ekonomičnosti poslovanja i ekonomičnosti ukupnog poslovanja vidljivo je da su pokazatelji poslovanja veći, što je pozitivno za poduzeće. Prema podacima iz grafikona najslabija godina za poduzeće bila 2020., dok je 2021. bila najbolja jer je društvo ostvarilo 21,05% veće prihode u odnosu na rashode.

⁴³ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017), op. cit., str. 52.

⁴⁴ Vukojević, D.: op. cit. (07.11.2023.)

Izračun pokazatelja ekonomičnosti financiranja: finansijski prihodi / finansijski rashodi

$$2018. \frac{485.894}{1.128.300} = 0,4396$$

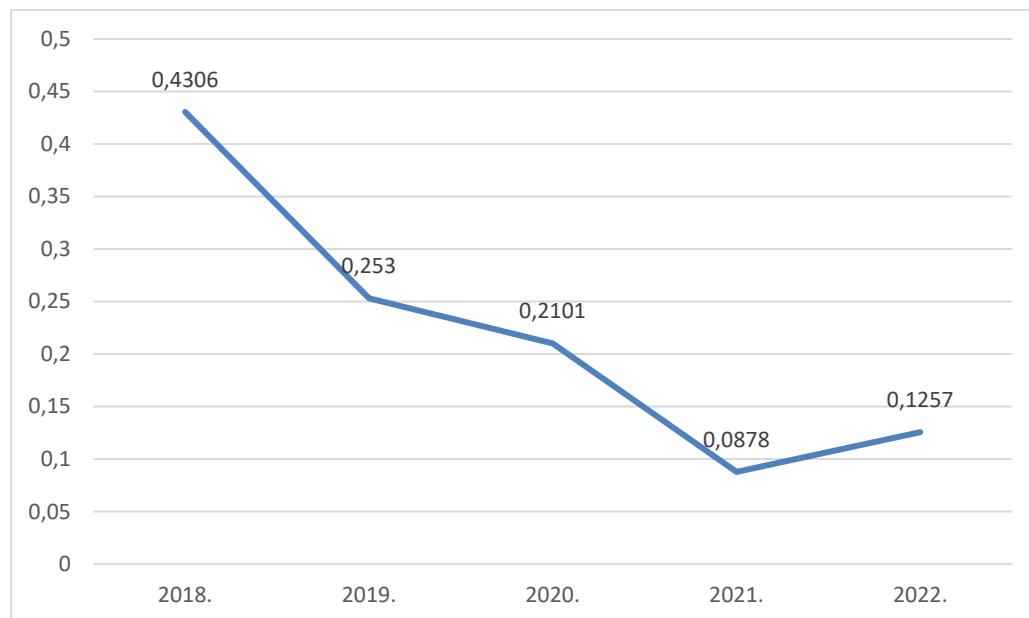
$$2019. \frac{238.658}{943.260} = 0,2530$$

$$2020. \frac{274.277}{1.305.623} = 0,2101$$

$$2021. \frac{227.478}{2.590.333} = 0,0878$$

$$2022. \frac{350.267}{2.786.909} = 0,1257$$

Grafikon 18: Pokazatelji ekonomičnosti financiranja

Izvor: vlastita izrada autora

Pokazatelj ekonomičnosti financiranja stavlja u omjer finansijske prihode s finansijskim rashodima. Pokazatelj je lošiji što je bliži nuli, odnosno bolji što je bliži jedan ili veći od jedan. U ovom primjeru može se vidjeti da je koeficijent nizak, najlošiji je 2021. godine kada je iznosio samo 0,0878.

4.5. Pokazatelji profitabilnosti

U tablici su prikazani pokazatelji profitabilnosti koji govore koliko je poduzeće uspješno i efikasno u poslovanju

Tablica 11: Pokazatelji profitabilnosti za poduzeće Aminess d.d.

NAZIV POKAZATEJA	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Neto marža profita	15,77%	13,26%	-17,18%	16,40%	14,82%
Bruto marža profita	16,98%	15,86%	-25,26%	18,06%	17,70%
Neto rentabilnost imovine	7,66%	6,23%	-2,46%	5,23%	5,77%
Bruto rentabilnost imovine	8,25%	7,44%	-3,61%	5,76%	6,89%
Rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice)	12,69%	10,42%	-12,76%	6,75%	8,95%

Izvor: Samostalna izrada autora prema finansijskim izvještajima društva Aminess d.d.

U nastavku će biti prikazan izračun neto i bruto marže profita, neto i bruto rentabilnosti imovine te rentabilnost glavnice.

Izračun pokazatelja neto marža profita: neto dobit + rashodi od kamata / ukupni prihod

$$2018. \frac{3.712.979 + 1.128.300}{30.699.843} = 15,77\%$$

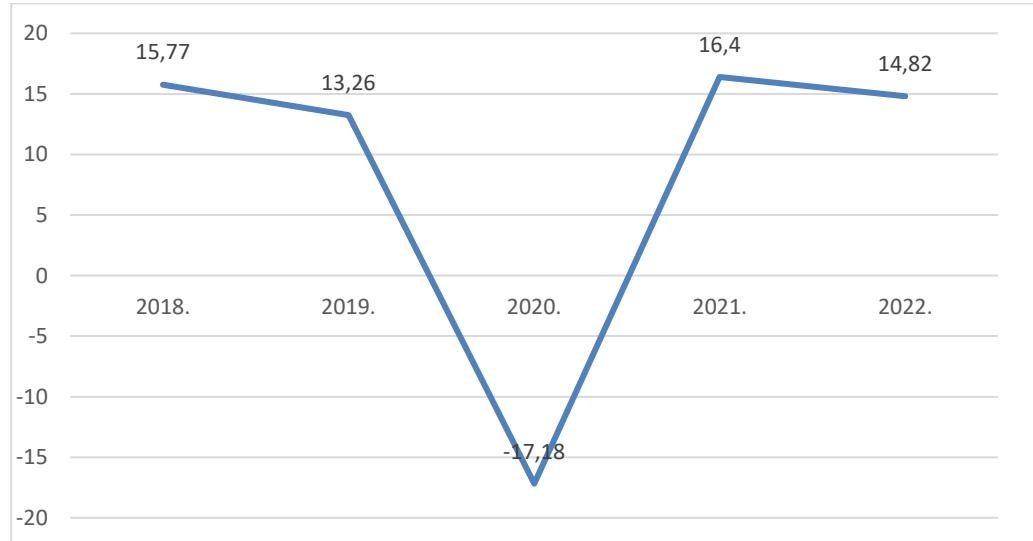
$$2019. \frac{3.217.279 + 943.260}{31.372.386} = 13,26\%$$

$$2020. \frac{-3.492.149 + 1.305.623}{12.726.130} = -17,18\%$$

$$2021. \frac{1.984.291 + 2.590.333}{27.889.305} = 16,40\%$$

$$2022. \frac{2.890.999 + 2.786.906}{38.301.342} = 14,82\%$$

Grafikon 20: Neto marža profita

Izvor: vlastita izrada autora

Neto marža profita izračunava se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka.

„Maržom profita ocjenjuje se koliko je poduzeće uspješno u zadržavanju ostvarenih

*ukupnih prihoda u obliku dobiti uvećane za rashode od kamata, tj. prikazuje koliko posto ostvarenih prihoda poduzeće zadržava u obliku zarada uvećanih za rashode od kamata.*⁴⁵ U društvu Aminess d.d. u godinama analize najviše neto dobiti uvećane za rashode od kamata ostajalo je 2021. g., 16,40% u odnosu na ukupan prihod. Najlošija godina bila je 2020. godina zbog negativne neto dobiti.

Izračun pokazatelja bruto marža profita: (dobit prije poreza + rashodi od kamata) / ukupni prihod

$$2018. \frac{4.083.255 + 1.128.300}{30.699.843} = 16,98\%$$

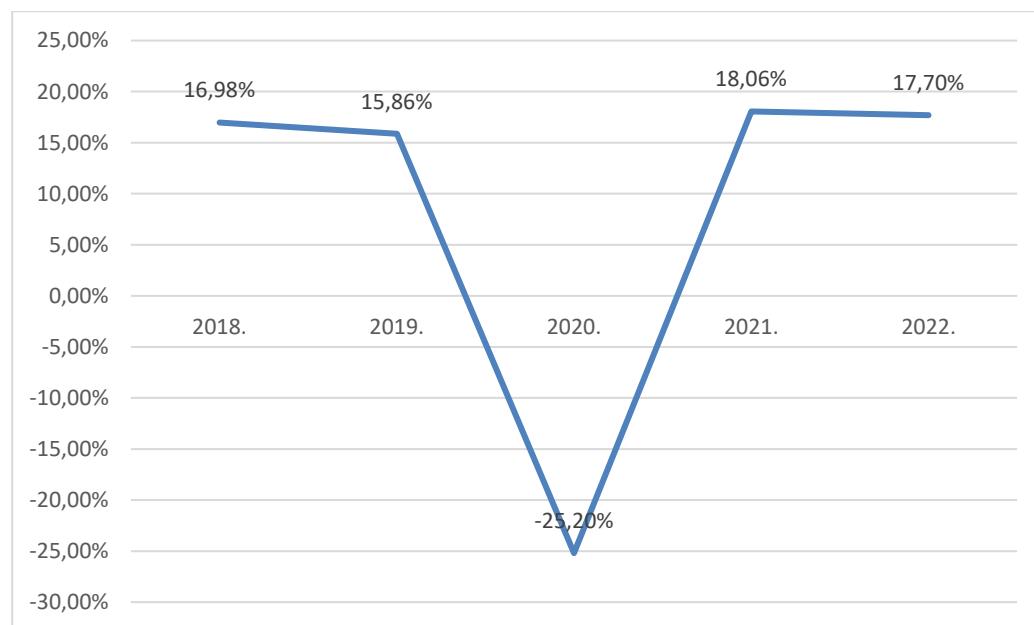
$$2019. \frac{4.031.934 + 943.260}{31.372.386} = 15,86\%$$

$$2020. \frac{-4.512.408 + 1.305.623}{12.726.130} = -25,20\%$$

$$2021. \frac{2.447.786 + 2.590.333}{27.889.305} = 18,06\%$$

$$2022. \frac{3.992.956 + 2.786.906}{38.301.342} = 17,70\%$$

Grafikon 21: Bruto marža profita

Izvor: vlastita izrada autora

Bruto marža profita je pokazatelj koji se može interpretirati koliko posto ukupnog prihoda zadržava društvo u obliku bruto dobiti uvećane za rashode od kamata.⁴⁶ Bruto marža profita temelji se na bruto dobiti koju je društvo ostvarilo nakon neto prodaje. U

⁴⁵ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017), op. cit., str. 52.

⁴⁶ Vukojević, D.: op. cit. (10.11.2023.)

godinama analize u poduzeću Aminess d.d. najviše bruto dobiti uvećane za rashode od kamata u odnosu na ukupan prihod ostalo je 2021. godine, a najmanje je ostalo 2020. godine.

Izračun pokazatelja neto rentabilnost imovine: (neto dobit + rashodi od kamata) / ukupna imovina

$$2018. \frac{3.712.979 + 1.128\,300}{63.205.247} = 7,66\%$$

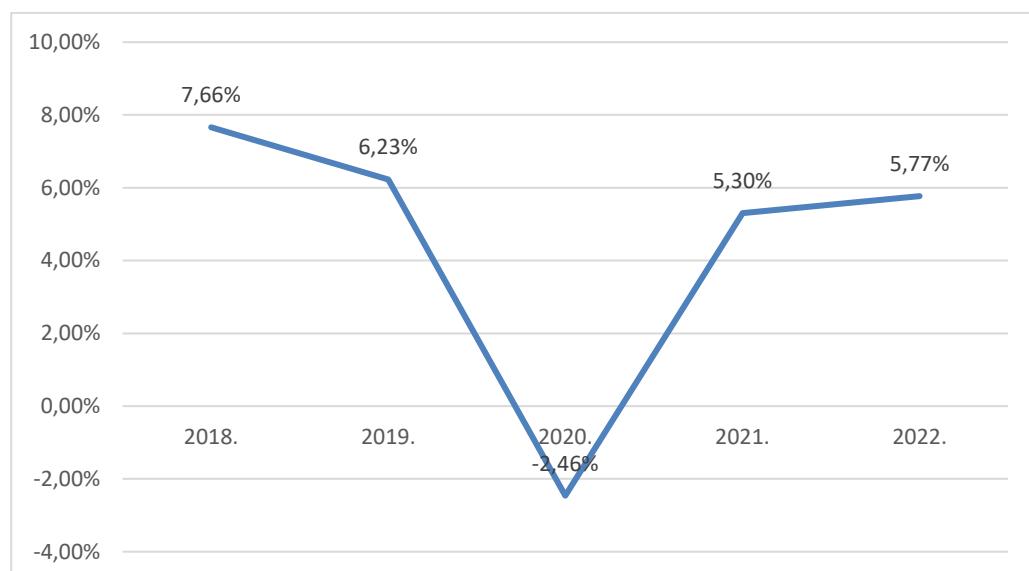
$$2019. \frac{3.217.279 + 943.260}{66.828.038} = 6,23\%$$

$$2020. \frac{-3.492.149 + 1.305.623}{88.936.192} = -2,46\%$$

$$2021. \frac{1.984.291 + 2.590.333}{87.418.803} = 5,23\%$$

$$2022. \frac{2.890.999 + 2.786.906}{98.399.971} = 5,77\%$$

Grafikon 22: Neto rentabilnost imovine

Izvor: vlastita izrada autora

Neto rentabilnost imovine ili ROA (engl. return on assets) je povrat na ukupnu imovinu društva koji u omjer stavlja čistu neto dobit sa ukupnom imovinom. Pokazatelj pokazuje stopu povrata na ukupnu imovinu.⁴⁷ Najveći povrat društvo Aminess d.d. ostvarilo je 2018. godine, dok je najnepovoljnija situacija bila 2020. godine.

⁴⁷ Vukojević, D.: op. cit. (10.11.2023.)

Izračun pokazatelja bruto rentabilnost imovine: (dubit prije poreza + rashodi od kamata) / ukupna imovina

$$2018. \frac{4.083.255 + 1.128.300}{63.205.247} = 8,25\%$$

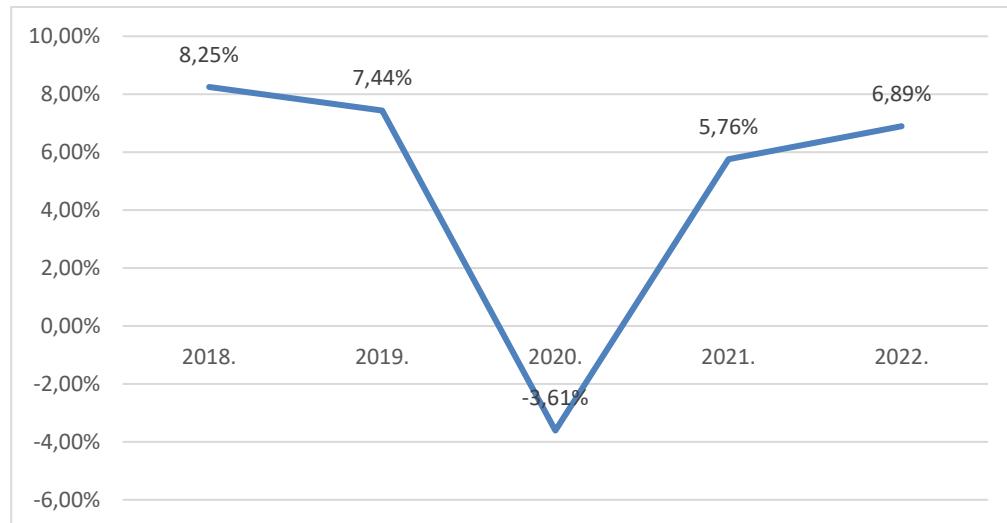
$$2019. \frac{4.031.934 + 943.260}{66.828.038} = 7,44\%$$

$$2020. \frac{-4.512.408 + 1.305.623}{88.936.192} = -3,61\%$$

$$2021. \frac{2.447.786 + 2.590.333}{87.418.803} = 5,76\%$$

$$2022. \frac{3.992.956 + 2.786.906}{98.399.971} = 6,89\%$$

Grafikon 23: Bruto rentabilnost imovine

Izvor: vlastita izrada autora

Bruto rentabilnost imovine je pokazatelj koji u omjer stavlja bruto dobit uvećanu za rashode od kamata sa ukupnom imovinom društva. Razlika između neto i bruto rentabilnosti imovine sastoji se u tome što bruto rentabilnost imovine sadrži u sebi porez na dobit dok je neto rentabilnost očišćena od svih poreza.⁴⁸ Koeficijent bruto rentabilnosti uvijek bi trebao biti veći od 1 zbog toga što porez na dobit udio bruto rentabilnosti imovine u ukupnoj imovini. U promatranim godina vidljivo je da je najveći udio bruto rentabilnosti imovine u ukupnoj imovini u 2018. godini, a najmanji u 2020., odnosno koeficijent bruto rentabilnosti u svakoj promatranoj godini veći od koeficijenta neto rentabilnosti.

Izračun rentabilnosti vlastitog kapitala: neto dobit / kapital i rezerve

$$2018. \frac{3.712.979}{29.269.883} = 12,69\%$$

⁴⁸ Vukojević, D.: op. cit. (10.11.2023.)

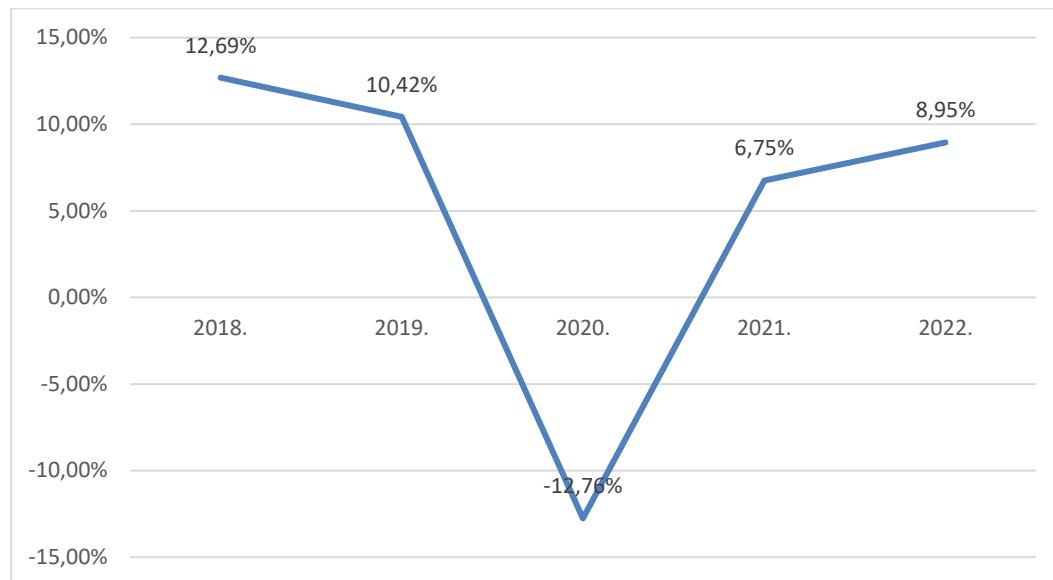
2019. $3.217.279 / 30.883.282 = 10,42\%$

2020. $-3.492.149 / 27.375.903 = -12,76\%$

2021. $1.984.291 / 29.391.126 = 6,75\%$

2022. $2.890.999 / 32.313.700 = 8,95\%$

Grafikon 24: Rentabilnost vlastitog kapitala

Izvor: vlastita izrada autora

„Rentabilnost vlastitog kapitala primjenjuje se za ocjenu sposobnosti poduzeća da stvara povrate (prinos) za vlasnike vlastitog kapitala. Interpretira se kao postotak povrata vlasnicima za uložene izvore financiranja u jednoj godini“⁴⁹ Poželjno je da pokazatelj bude što veći. 2018. godina je bila najuspješnija za Aminess d.d., dok se u 2020. godini vidi veliki pad čemu je uzrok povećanje vlastitog kapitala od neto dobiti.

⁴⁹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). op. cit., str. 52.

5. FINANCIJSKI POKAZATELJI ZA PODUZEĆE PLAVA LAGUNA D.D.

Plava Laguna d.d. je kompanija iza koje stoji više od 65 godina uspješnog rada i razvoja, temeljenog na ekološkim principima i održivom razvoju. Osnovna djelatnost Plave Lagune je ugostiteljstvo i turizam, a u destinacijama u kojima posluje – Poreč i Umag te putem podružnice na dubrovačkom području – upravlja hotelima, resortima i kampovima u kojima može ugostiti više od 44 tisuće gostiju dnevno u približno 17 tisuća smještajnih kapaciteta. Smještajne jedinice podijeljene su u 20 hotela, 10 apartmanskih naselja i 9 kampova. Također Plava Laguna upravlja s dvije marine od 360 vezova. Na samom vrhuncu turističke sezone Plava Laguna zapošljava više od 3 tisuće zaposlenika, a godišnje ostvari preko 5 milijuna noćenja.

5.1. Pokazatelji likvidnosti

U nastavku su prikazani pokazatelji likvidnosti, koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane aktivnosti, koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent financijske stabilnosti.

Tablica 12: Pokazatelji likvidnosti za poduzeće Plava Laguna d.d.

Naziv pokazatelja	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,83	1,98	1,72	1,62	0,12
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,01	2,94	1,92	1,68	0,16
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,04	2,06	1,85	1,95	2,27
Koeficijent financijske stabilnosti	1,02	0,91	0,92	0,88	0,82

Izvor: Samostalna izrada autora prema financijskim izvještajima društva Plava Laguna d.d.

Izračun koeficijenta trenutne likvidnosti: Novac / kratkoročne obveze

$$2018. \frac{23.895.663}{28.735.854} = 0,83$$

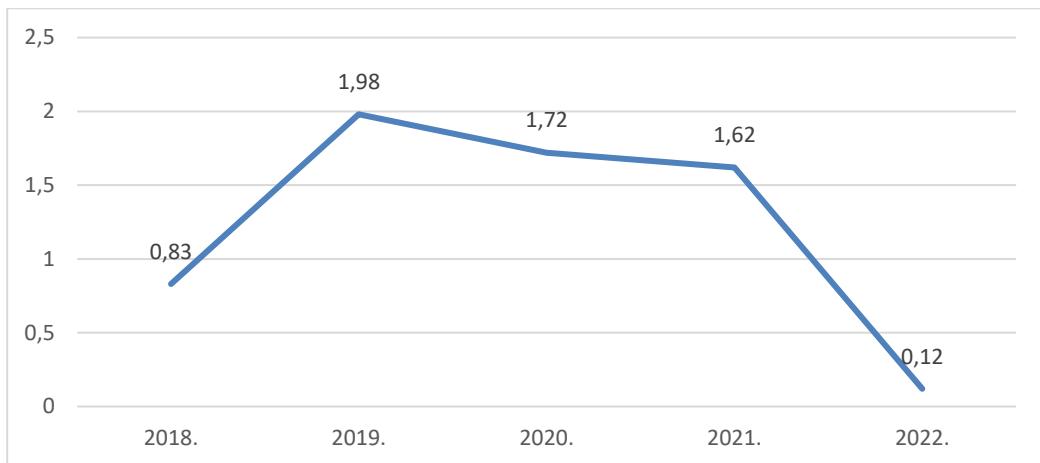
$$2019. \frac{74.763.482}{37.675.437} = 1,98$$

$$2020. \frac{64.802.833}{37.776.205} = 1,72$$

$$2021. \frac{82.404.378}{50.916.124} = 1,62$$

$$2022. \frac{7.641.792}{64.741.645} = 0,12$$

Grafikon 26: Koeficijent trenutne likvidnosti

Izvor: vlastita izrada autora

S obzirom na to koeficijent trenutne likvidnosti prikazuje sposobnost poduzeća da podmiri kratkoročne obveze raspoloživim novcem na dan izračuna pokazatelja⁵⁰, može se zaključiti da je najbolja situacija bila u 2019. godini. Najlošija je bila 2022. godina zbog smanjenja novca i povećanja kratkoročnih obveza.

Izračun koeficijenta ubrzane likvidnosti: (novac + potraživanja) / kratkoročne obveze

$$2018. \frac{23.895.663 + 5.271.041}{28.735.854} = 1,01$$

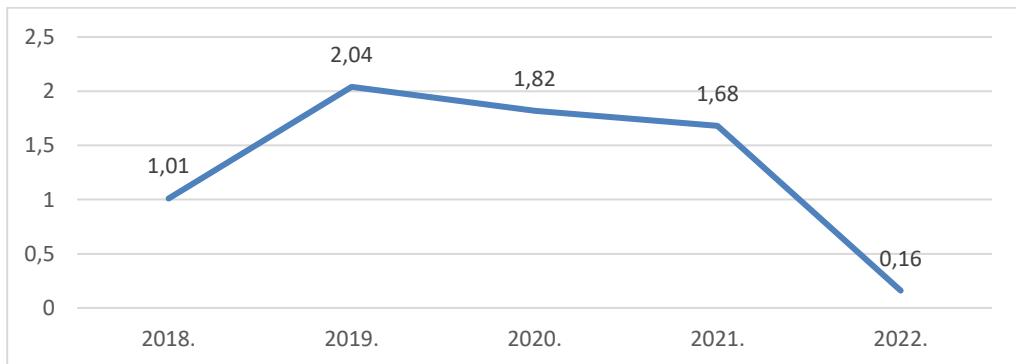
$$2019. \frac{74.763.482 + 2.162.020}{37.675.437} = 2,94$$

$$2020. \frac{64.802.833 + 4.005.744}{37.776.205} = 1,92$$

$$2021. \frac{82.404.378 + 2.914.070}{50.916.124} = 1,68$$

$$2022. \frac{7.641.792 + 2.943.566}{64.741.645} = 0,16$$

Grafikon 27: Koeficijent ubrzane likvidnosti

Izvor: vlastita izrada autora

⁵⁰ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). Analiza finansijskih izvještaja. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika, str. 52.

Za koeficijent ubrzane likvidnosti poželjno je da bude 1 ili veći od 1, odnosno poduzeće bi trebalo imati brzo unovčive imovine minimalno toliko koliko i kratkoročnih obveza.⁵¹ U promatranim godinama najlošija godina za poduzeće Plava Laguna bila je 2022. u kojoj je pokazatelj daleko ispod 1.

Izračun koeficijenta tekuće likvidnosti: kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze

$$2018. \frac{29.859.484}{28.735.854} = 1.04$$

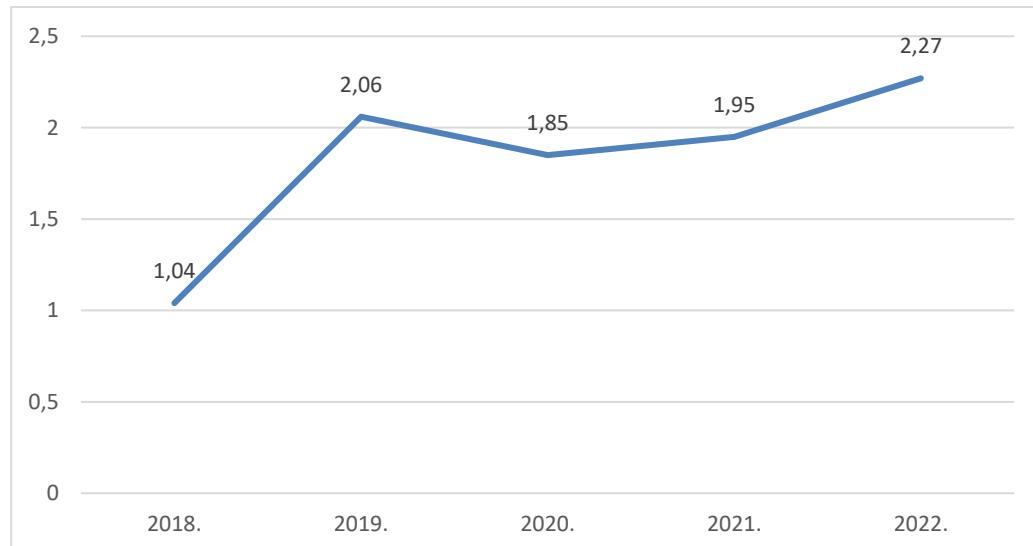
$$2019. \frac{77.520.760}{37.675.437} = 2,06$$

$$2020. \frac{69.789.800}{37.776.205} = 1,85$$

$$2021. \frac{99.366.632}{50.916.124} = 1,95$$

$$2022. \frac{146.781.425}{64.741.645} = 2,27$$

Grafikon 28: Koeficijent tekuće likvidnosti

Izvor: vlastita izrada autora

Koeficijent tekuće likvidnosti stavlja u omjer kratkotrajnu imovinu i kratkoročne obveze i trebao bi biti veći od 2, odnosno društvo bi trebalo imati dvostruko više kratkotrajne imovine nego što ima kratkoročnih obveza te bi dio te kratkotrajne imovine trebalo financirati iz kvalitetnih dugoročnih i izvora.⁵² U promatranim godinama vidljivo je da je koeficijent veći od 1, stoga možemo zaključiti da poduzeće ima dovoljno kratkoročnih sredstava da podmiri dospjele obveze bez prodaje zaliha.

⁵¹ Alpha Capitalis, <https://alphacapitalis.com/2018/02/19/financijski-omjeri-i-indikatori-likvidnost-zaduzenost-aktivnost/> (30.11.2023.)

⁵² Alpha Capitalis, <https://alphacapitalis.com/2018/02/19/financijski-omjeri-i-indikatori-likvidnost-zaduzenost-aktivnost/> (30.11.2023.)

Izračun koeficijenta financijske stabilnosti: dugotrajna imovina / (kapital i rezerve + dugoročne obveze)

$$2018. \frac{370.299.346}{(284.682.660 + 79.664.863)} = 1,02$$

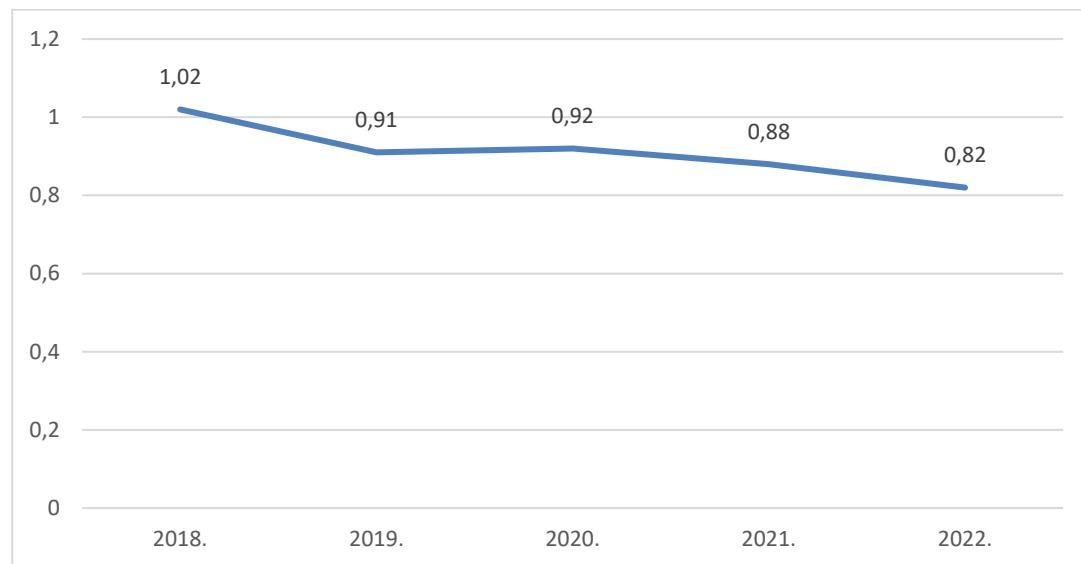
$$2019. \frac{365.294.261}{(306.305.676 + 97.241.235)} = 0,91$$

$$2020. \frac{362.080.414}{(294.172.832 + 98.443.658)} = 0,92$$

$$2021. \frac{342.903.914}{(313.764.786 + 75.903.218)} = 0,88$$

$$2022. \frac{356.350.037}{(347.281.227 + 89.163.153)} = 0,82$$

Grafikon 29: Koeficijent financijske stabilnosti

Izvor: vlastita izrada autora

Koeficijent financijske stabilnosti trebao bi iznositi najviše 1 ili manje od 1. Smanjenje pokazatelja financijske stabilnosti je pozitivna tendencija, jer to znači da se sve veći dio kratkotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora financiranja čime se stvaraju prepostavke za financijsku stabilnost promatranog poduzeća.⁵³ Kroz promatrane godine koeficijent financijske stabilnosti u poduzeću Plava Laguna blago opada što je znači da je poduzeće financijski stabilno.

⁵³ Vukoja, B., op. cit. (30.11.2023.)

5.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti formiraju se na temelju podataka iz bilance i prikazuju statičku zaduženost, odnosno daju odgovor na to koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavnice) te koliko imovine je financirano iz tuđeg kapitala (obveza).⁵⁴

Tablica 13: Pokazatelji zaduženosti

NAZIV POKAZATELJA	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent zaduženosti	0,27	0,30	0,32	0,29	0,31
Koeficijent vlastitog financiranja	0,71	0,69	0,68	0,71	0,69
Koeficijent financiranja	0,38	0,44	0,46	0,40	0,44
Pokriće troškova kamata	28,21	19,11	-9,06	11,75	44,89
Faktor zaduženosti	1,57	2,35	7,75	2,62	1,68
Stupanj pokrića I.	0,77	0,84	0,81	0,92	0,97
Stupanj pokrića II.	0,98	1,10	1,08	1,14	1,22

Izvor: Samostalna izrada autora prema finansijskim izvještajima društva Plava Laguna d.d.

Izračun koeficijenta zaduženosti: ukupne obveze / ukupna imovina

$$2018. - 108.400.717 / 400.752.688 = 0,27$$

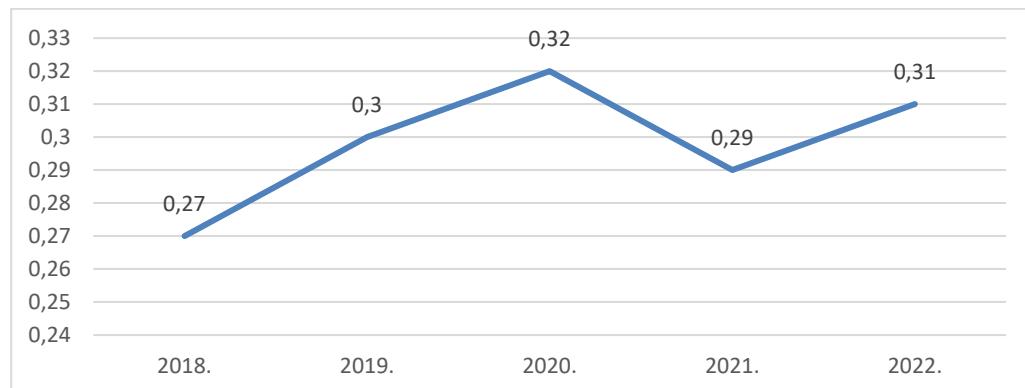
$$2019. - 134.916.672 / 442.815.022 = 0,30$$

$$2020. - 136.219.863 / 431.870.215 = 0,32$$

$$2021. - 126.819.342 / 442.270.546 = 0,29$$

$$2022. - 153.904.798 / 503.131.462 = 0,31$$

Grafikon 29: Koeficijent zaduženosti

Izvor: vlastita izrada autora

⁵⁴ Žager K., Žager L., (1999.): op. cit., str. 177

Koeficijent zaduženosti stavlja u omjer ukupne obveze i ukupnu imovinu, odnosno pokazuje do koje mјere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem.⁵⁵ Za ovaj pokazatelj je poželjno da bude 0,5 ili manji što je u ovom primjeru zadovoljavajuće. Koeficijent zaduženosti u poduzeću Plava Laguna d.d. u prosjeku iznosi 0,30.

Izračun koeficijenta vlastitog financiranja: glavnica / ukupna imovina

$$2018. \frac{284.682.660}{400.752.688} = 0,71$$

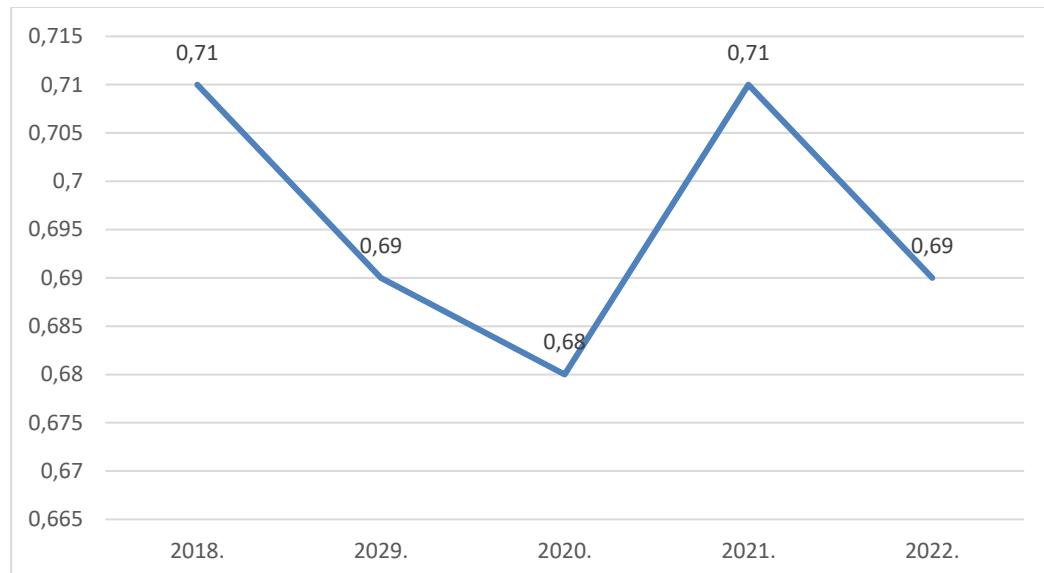
$$2019. \frac{306.305.676}{442.815.022} = 0,69$$

$$2020. \frac{294.172.832}{431.879.215} = 0,68$$

$$2021. \frac{313.764.786}{442.270.546} = 0,71$$

$$2022. \frac{347.281.227}{503.131.462} = 0,69$$

Grafikon 30: Koeficijent vlastitog financiranja

Izvor: vlastita izrada autora

Koeficijent vlastitog financiranja je suprotan koeficijentu zaduženosti. Navedeni koeficijenti kada se zbroje moraju dati koeficijent jedan. Razlog tome je što ukupnu pasivu društva čine ukupne obveze zbrojene sa kapitalom i rezervama.⁵⁶ Koeficijent bi trebao biti veći od 0,5 što bi značilo da se poduzeće financira iz vlastitih izvora s više od 50%. U promatranim godinama koeficijent u prosjeku iznosi 0,70.

⁵⁵ Vukoja, B., op. cit. (12.12.2023.)

⁵⁶ Vukoja, B., op. cit. (12.12.2023.)

Izračun koeficijenta financiranja: ukupne obveze / glavnica

$$2018. - 108.400.717 / 284.682.660 = 0,38$$

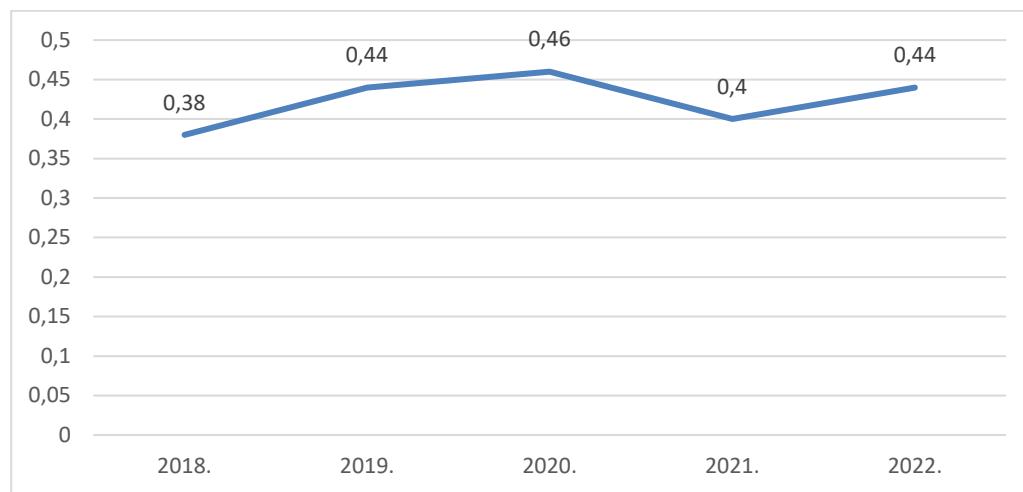
$$2019. - 134.916.672 / 306.305.676 = 0,44$$

$$2020. - 136.219.863 / 294.172.382 = 0,46$$

$$2021. - 126.819.342 / 313.764.786 = 0,40$$

$$2022. - 153.904.798 / 347.281.227 = 0,44$$

Grafikon 31: Koeficijent financiranja

Izvor: vlastita izrada autora

Koeficijent financiranja u omjer stavlja ukupne obveze i glavnici te je poželjno je da bude manje od 1. U ovom primjeru pokazatelj je pozitivan za poduzeće jer se većinski financiraju iz vlastitih izvora.

Izračun pokrića troškova kamata: zarada prije kamata i poreza / rashodi od kamata

$$2018. 40.877.378 / 1.448.916 = 28,21$$

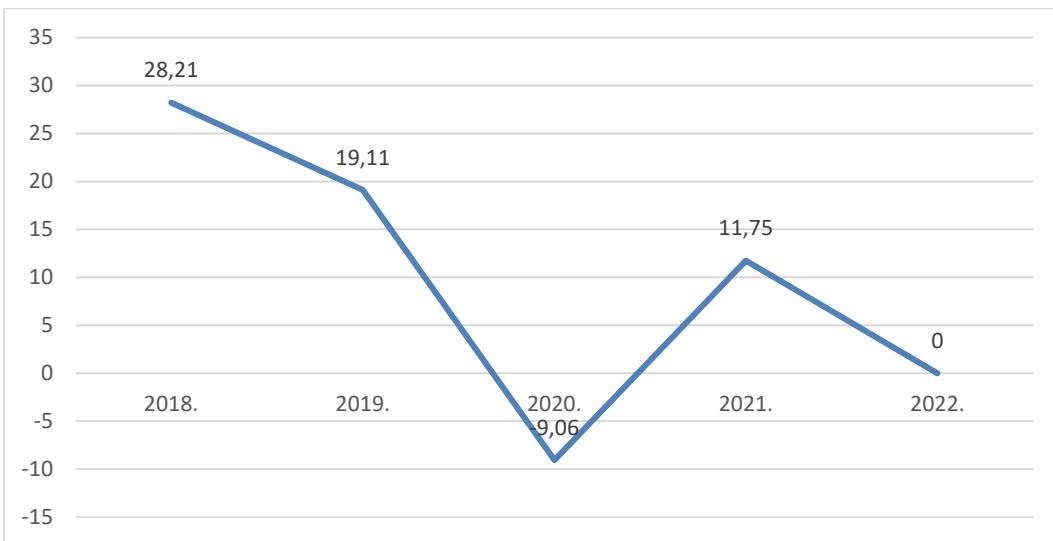
$$2019. 31.500.797 / 1.648.746 = 19,11$$

$$2020. -17.743.714 / 1.957.597 = -9,06$$

$$2021. 22.143.395 / 1.884.520 = 11,75$$

$$2022. 77.162.037 / 1.718.963 = 44,89$$

Grafikon 32: Pokriće troškova kamata

Izvor: vlastita izrada autora

„Kod utvrđivanja pokrića troškova kamata gleda se koliko su puta kamate pokrivene za zaradom prije kamata i poreza.“⁵⁷

Izračun faktora zaduženosti: ukupne obvezе / (zadržana dobit + troškovi amortizacije)

$$2018. \quad 108.400.717 / 28.165.803 + 40.930.873 = 1,57$$

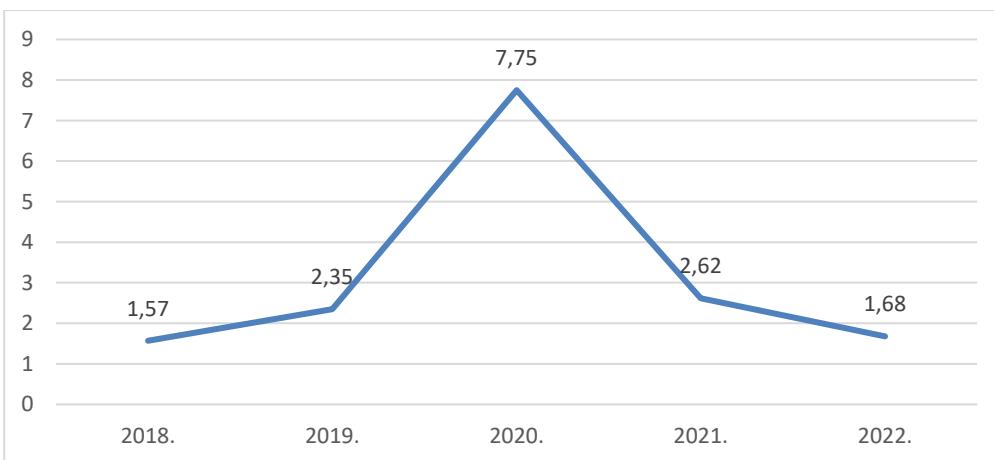
$$2019. \quad 134.816.672 / 30.098.693 + 27.280.771 = 2,35$$

$$2020. \quad 136.219.863 / 29.545.345 + (-11.957.736) = 7,75$$

$$2021. \quad 126.819.342 / 29.079.184 + 19.261.089 = 2,62$$

$$2022. \quad 153.904.798 / 28.930.073 + 62.474.597 = 1,68$$

Grafikon 33: Faktor zaduženosti

Izvor: vlastita izrada autora

⁵⁷ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). op. cit., str. 49.

Kod faktora zaduženosti poželjno je da pokazatelj bude što manji jer to znači da je zaduženost manja. U promatranim godinama 2020. je bila najlošija za poduzeće.

Izračun stupnja pokrića I.: glavnica / dugotrajna imovina

$$2018. \quad 284.682.660 / 370.299.346 = 0,77$$

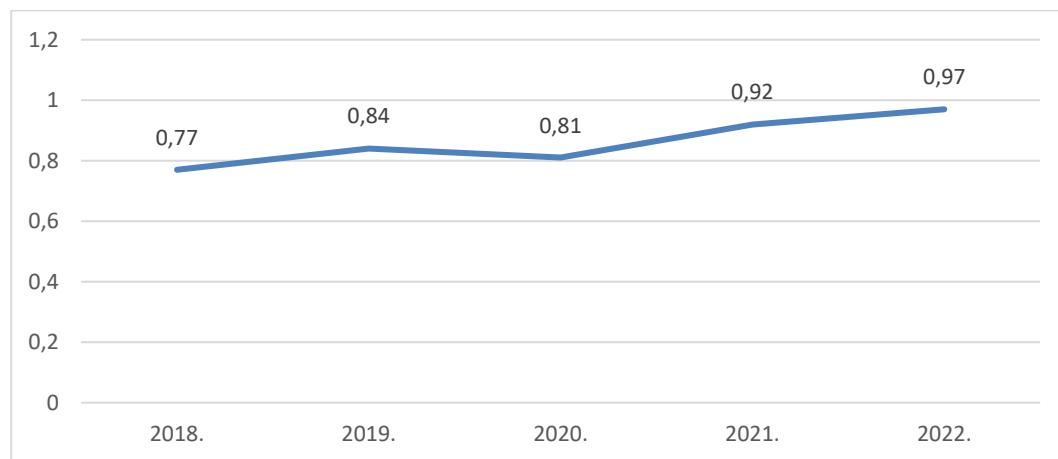
$$2019. \quad 306.305.676 / 365.294.261 = 0,84$$

$$2020. \quad 294.172.832 / 362.080.414 = 0,81$$

$$2021. \quad 313.764.786 / 342.903.913 = 0,92$$

$$2022. \quad 347.281.227 / 356.350.037 = 0,97$$

Grafikon 34: Stupanj pokrića I.

Izvor: vlastita izrada autora

Vidljivo je da je kroz analizirane godine koeficijent manji od 1, što bi značilo da se dugotrajna imovina financirala uz vlastite i tuđe izvore. Koeficijent je do 2022. godine narastao do 0,97 zbog povećanja glavnice.

Izračun stupnja pokrića II.: (glavnica + dugoročne obveze) / dugotrajna imovina

$$2018. \quad (284.682.660 + 79.664.863) / 370.299.346 = 0,98$$

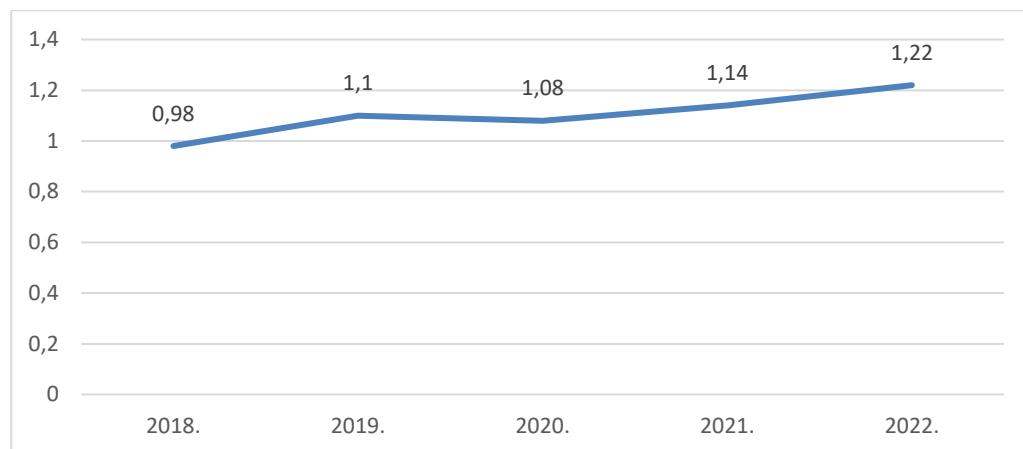
$$2019. \quad (306.305.676 + 97.241.235) / 365.294.261 = 1,10$$

$$2020. \quad (294.172.832 + 98.443.658) / 362.080.414 = 1,08$$

$$2021. \quad (313.764.786 + 75.903.213) / 342.903.914 = 1,14$$

$$2022. \quad (347.281.227 + 89.163.153) / 356.350.037 = 1,22$$

Grafikon 35: Stupanj pokrića II.

Izvor: vlastita izrada autora.

Stupanj pokrića II. uvijek bi trebao biti iznad 1 što u prikazanom primjeru nije bio slučaj 2018. godine kada je bio nešto manji. Međutim, u ostalim promatranim godinama koeficijent je iznad 1 što znači da je društvo dugotrajnu imovinu financiralo iz kvalitetnih dugoročnih izvora.⁵⁸

5.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti poznati su još i pod nazivom koeficijenti obra, a računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja te upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu.

Tablica 14: Pokazatelji aktivnosti

NAZIV POKAZATELJA	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,39	0,36	0,14	0,30	0,44
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	5,21	2,03	0,92	1,33	1,51
Koeficijent obrta potraživanja	27,70	71,10	16,03	45,35	60,90
Trajanje naplate u danima	13,18	5,13	22,77	8,05	5,99

Izvor: Samostalna izrada autora prema finansijskim izvještajima društva Plava Laguna d.d.

⁵⁸ Vukojević, D.: op. cit. (12.12.2023.)

Kada je koeficijent obrta poznat, tada je moguće izračunati i prosječne dane vezivanja sredstava. Na temelju koeficijenta obra potraživanja moguće je utvrditi i prosječno trajanje naplate potraživanja.⁵⁹

Izračun koeficijent obrta ukupne imovine: ukupni prihod / ukupna imovina

$$2018. \frac{155.523.278}{400.752.688} = 0,39$$

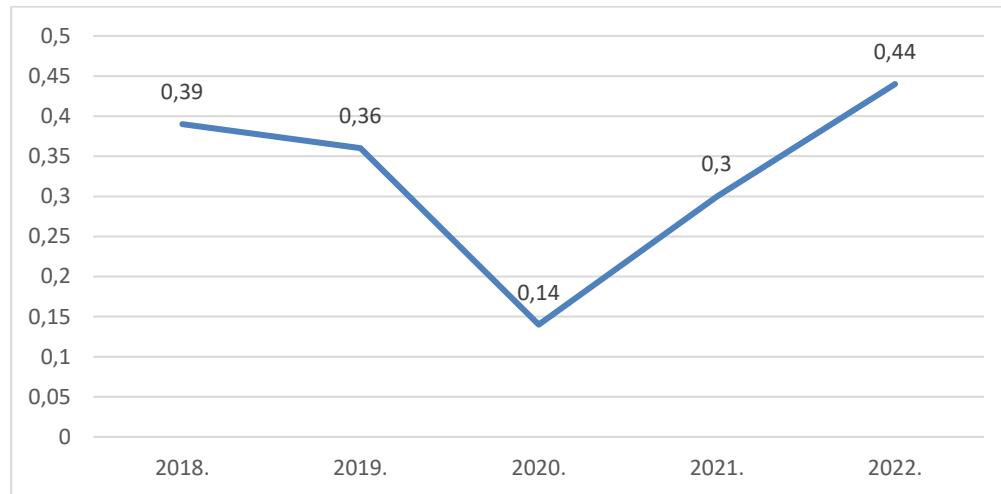
$$2019. \frac{157.420.533}{442.815.022} = 0,36$$

$$2020. \frac{64.223.693}{431.870.215} = 0,14$$

$$2021. \frac{132.601.877}{442.270.546} = 0,30$$

$$2022. \frac{222.256.446}{503.131.462} = 0,44$$

Grafikon 36: Koeficijent obrta ukupne imovine

Izvor: vlastita izrada autora

Koeficijent obrta ukupne imovine prikazuje koliko se prihoda stvara iz jedne novčane jedinice ukupne imovine, odnosno koliko puta se ukupna imovina pretvori u prihode u obračunskom razdoblju, odnosno poslovnom ciklusu.⁶⁰

U analiziranim godinama društvo Plava laguna d.d. nije uspjelo obrnuti ukupnu imovinu niti u jednoj godini. Društvo je najmanje prihoda ostvarilo 2020. godine, odnosno ostvarilo je 0,14 eura prihoda na jedan euro ukupne imovine, dok je 2022. godine ostvarilo najviše prihoda.

⁵⁹ Žager K., Žager L., (1999.): op. cit., str. 178

⁶⁰ Evaj, J.: Analiza finansijskih izvještaja društva Medika d.d., specijalistički diplomska stručna rad, PRiF Visoka škola za finansijski menadžment, Zagreb, 2019.

<https://zir.nsk.hr/islandora/object/rvs%3A193/datastream/PDF/view> (20.01.2024.)

Izračun koeficijenta obrta kratkotrajne imovine: ukupni prihod / kratkotrajna imovina

$$2018. \ 155.523.278 / 29.859.484 = 5,21$$

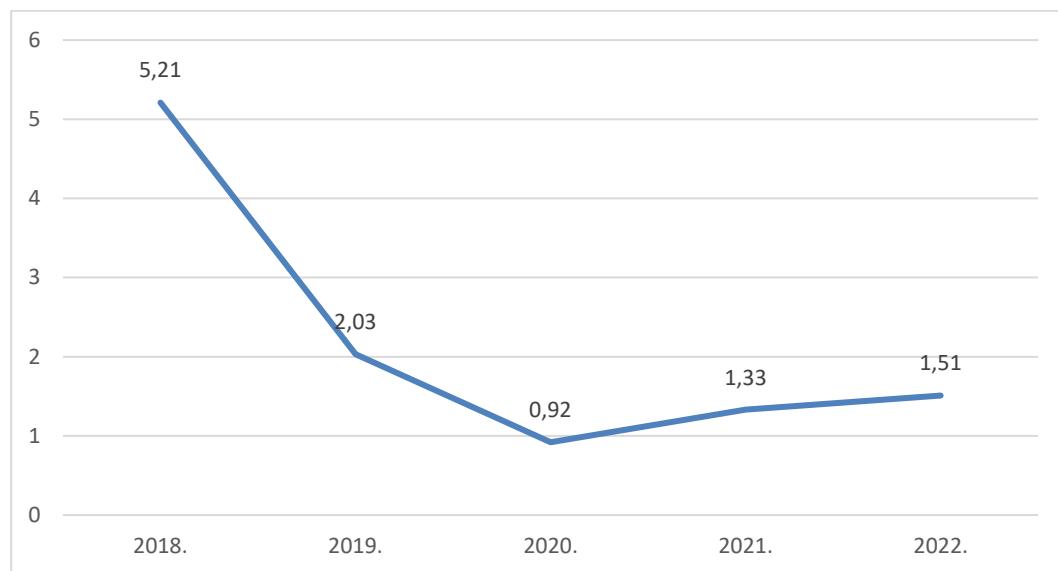
$$2019. \ 157.420.533 / 77.520.760 = 2,03$$

$$2020. \ 64.223.693 / 69.789.800 = 0,92$$

$$2021. \ 132.601.877 / 99.789.800 = 1,33$$

$$2022. \ 222.256.446 / 146.781.425 = 1,51$$

Grafikon 37: Koeficijent obrta kratkotrajne imovine

Izvor: vlastita izrada autora

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju kratkotrajnu imovinu.⁶¹ U godinama analize društvo Plava Laguna d.d. najviše je prihoda ostvarilo 2018. godine, odnosno na 1 euro kratkotrajne imovine ostvarilo je 5,21 euro prihoda. Najmanje je ostvarilo u 2020. godini kada nisu uspjeli obrnuti kratkotrajnu imovinu niti jednom.

Izračun koeficijenta obrta potraživanja: prihodi od prodaje / potraživanja

$$2018. \ 146.003.250 / 5.271.041 = 27,20$$

$$2019. \ 153.723.932 / 2.162.020 = 71,10$$

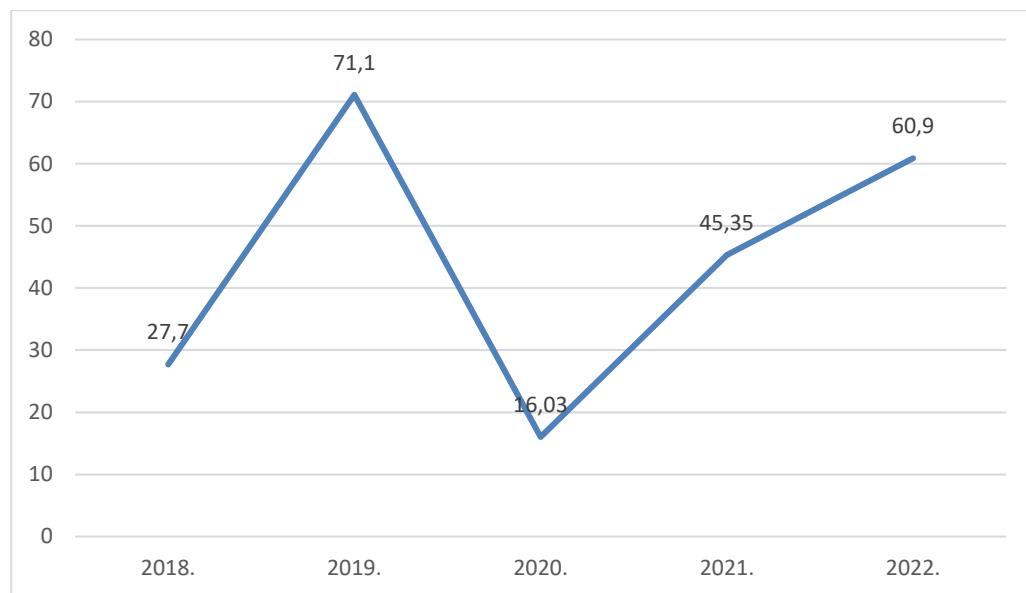
$$2020. \ 64.193.964 / 4.005.744 = 16,03$$

$$2021. \ 132.166.264 / 2.914.070 = 45,35$$

$$2022. \ 179.259.466 / 2.943.566 = 60,90$$

⁶¹ Vukojević, D.: op. cit. (20.01.2024.)

Grafikon 38: Koeficijent obrta potraživanja

Izvor: vlastita izrada autora

Koeficijent obrta potraživanja daje informaciju o tome koliko puta godišnje poduzeće naplati svoja potraživanja, tj. koliko je eura prihoda od prodaje društvo ostvarilo na jedan euro potraživanja.⁶² Poželjno je da koeficijent bude što veći. U promatranim godinama najviše odstupa 2020. godina u kojoj je zabilježen pad zbog povećanja potraživanja. U 2021. i 2022. godini zabilježen je porast koeficijenta.

Izračun trajanja naplate potraživanja u danima: broj dana u godini (365) / koeficijent obrta potraživanja

$$2018. \ 365 / 27,70 = 13,18$$

$$2019. \ 365 / 71,10 = 5,13$$

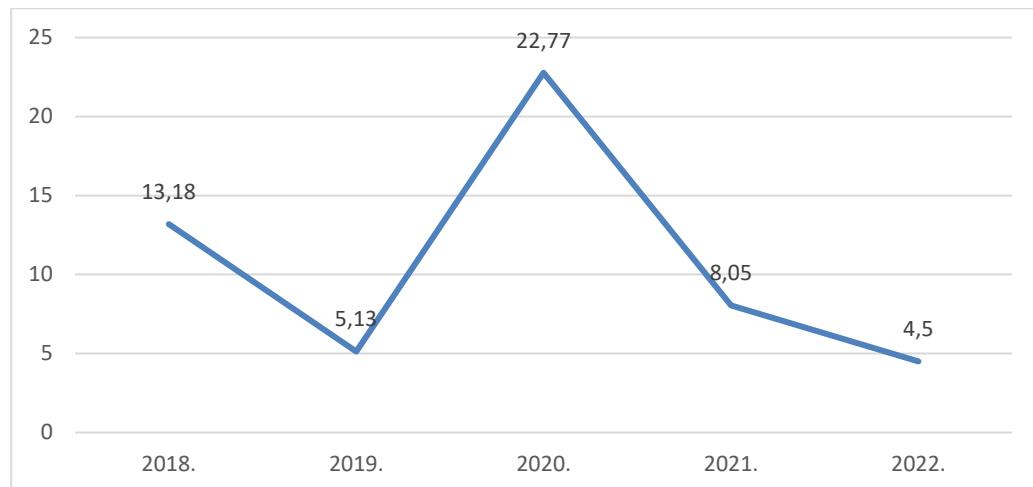
$$2020. \ 365 / 16,03 = 22,77$$

$$2021. \ 365 / 45,35 = 8,05$$

$$2022. \ 365 / 60,90 = 5,99$$

⁶² Evaj, J.: op. cit. (20.01.2024.)

Grafikon 39: Trajanje naplate potraživanja u danima

Izvor: vlastita izrada autora

Trajanje naplate potraživanja u danima prikazuje za koliko dana poduzeće naplati potraživanja. Poželjno je da pokazatelj bude što manji. Plava Laguna d.d. je najkraću naplatu potraživanja imala 2019. godine koja je trajala 5 dana, dok je najduža naplata potraživanja bila 2020. godine i trajala je 23 dana.

5.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda.⁶³ U tablici su prikazani koeficijenti ekonomičnosti.

Tablica 15: Pokazatelji ekonomičnosti

NAZIV POKAZATELJA	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,3566	1,2505	0,7835	1,2005	1,5318
Ekonomičnost poslovanja	1,2962	1,2377	0,8096	1,2179	1,2511
Ekonomičnost financiranja	4,7402	2,1460	0,0132	0,2251	23,7214

Izvor: Samostalna izrada autora prema finansijskim izvještajima društva Plava Laguna d.d.

⁶³ Vukoja, B., op. cit. (20.01.2024.)

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda.⁶⁴ Izračunavaju se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Poželjno je da koeficijent bude što veći, ali kao granična vrijednost može se uzeti 1.

Izračun ekonomičnosti ukupnog poslovanja: ukupni prihodi / ukupni rashodi

$$2018. \frac{155.523.278}{114.645.901} = 1,3566$$

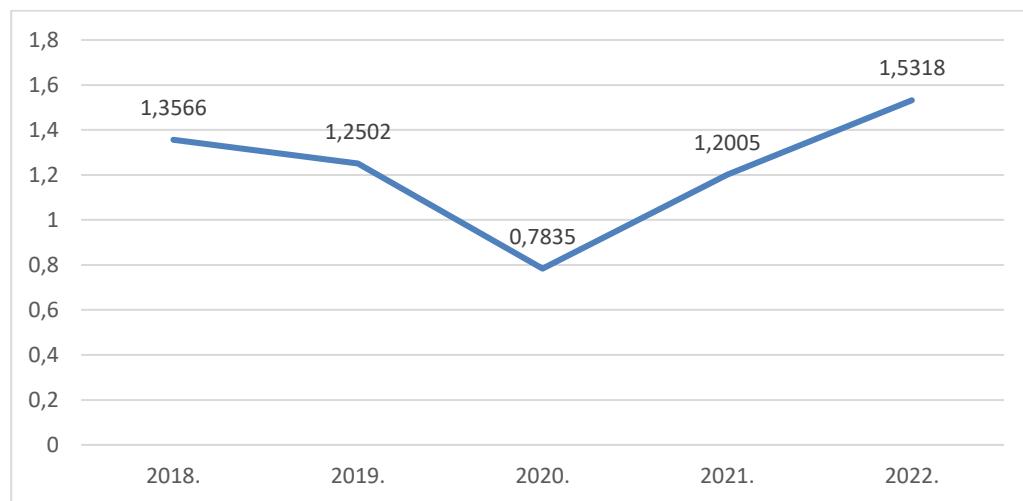
$$2019. \frac{157.420.533}{125.919.736} = 1,2502$$

$$2020. \frac{64.223.693}{81.967.407} = 0,7835$$

$$2021. \frac{132.601.877}{110.458.482} = 1,2005$$

$$2022. \frac{222.256.446}{145.094.409} = 1,5318$$

Grafikon 40. Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Izvor: vlastita izrada autora

„Ekonomičnost ukupnog poslovanja izražava se kao koeficijent, a interpretira se kao postotak, tj. za koliko posto su ostvareni ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda odnosno koliko je eura ukupnih prihoda poduzeće ostvarilo na jedan euro ukupnih rashoda.“⁶⁵ Iz grafikon je vidljivo da društvo Plava Laguna d.d. jedino 2020. godine nije ostvarilo bruto dobit dok u ostalim godinama je. To znači da je društvo ostvarilo više prihoda nego je utrošilo za ostvarenje istog.

Izračun ekonomičnosti poslovanja: prihodi od prodaje / rashodi od prodaje

⁶⁴ Vukoja, B., op. cit. (20.01.2024.)

⁶⁵ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). op. cit., str. 52

2018. $146.003.250 / 112.637.553 = 1,2962$

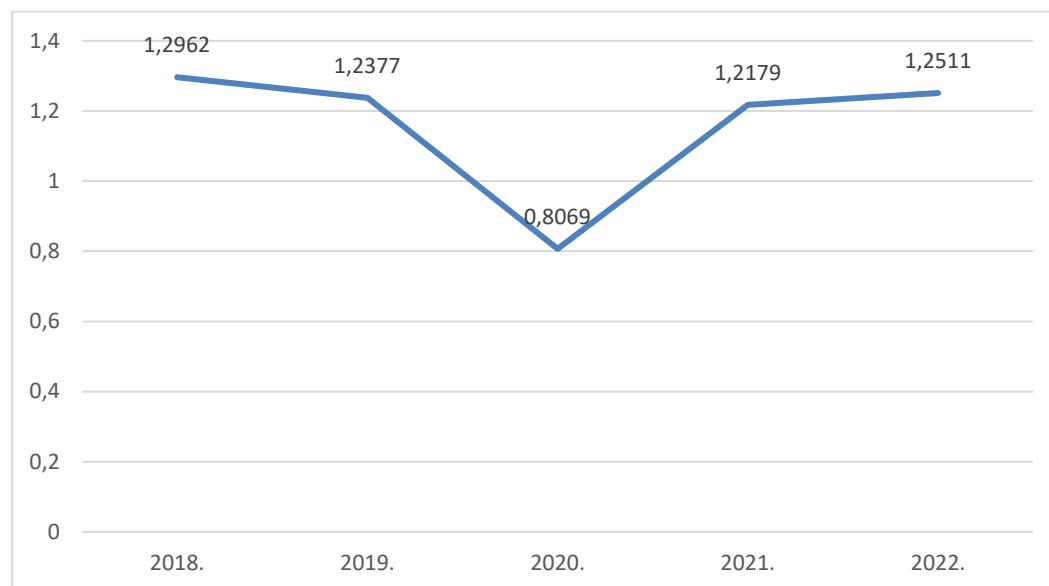
2019. $153.723.932 / 124.197.137 = 1,2377$

2020. $64.193.964 / 79.556.076 = 0,8096$

2021. $132.166.264 / 108.523.441 = 1,2179$

2022. $179.259.466 / 143.281.826 = 1,2511$

Grafikon 41. Ekonomičnost poslovanja

Izvor: vlastita izrada autora

Najuspješnija godina za društvo Plava Laguna d.d. bila je 2018. kada je društvo ostvarilo 9,62% veće prihode od prodaje u odnosu na rashode prodaje. Najlošija godina bila je 2020. kada je društvo ostvarilo 0,69% više prihoda. U sljedeće dvije godine ponovno dolazi do povećanja.

Izračun ekonomičnosti financiranja: finansijski prihodi / finansijski rashodi

2018. $9.520.029 / 2.008.347 = 4,7402$

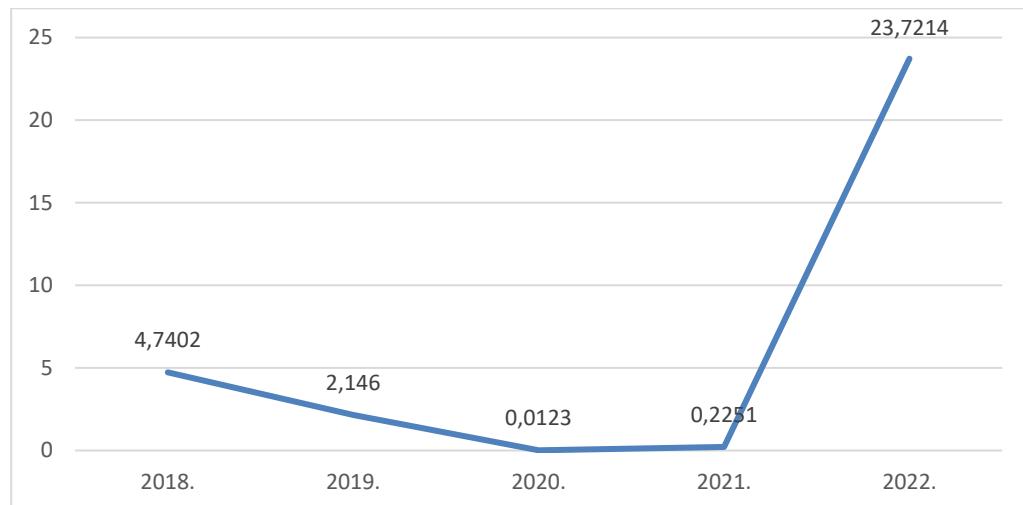
2019. $3.696.602 / 1.722.579 = 2,1460$

2020. $29.729 / 2.411.331 = 0,0123$

2021. $435.610 / 1.935.041 = 0,2251$

2022. $42.996.980 / 1.812.583 = 23,7214$

Grafikon 42. Ekonomičnost financiranja

Izvor: vlastita izrada autora

Pokazatelj je bolji što je bliži 1 ili veći od 1. Najlošiji pokazatelj ekonomičnosti financiranja bio je 2020. godine kada je bio gotovo 0.

5.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti ukazuju na to koliko efikasno poduzeće upravlja svojim poslovanjem.

Tablica 16. Pokazatelji profitabilnosti

NAZIV POKAZATELJA	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Neto marža profita	27,25%	18,38%	-15,57%	15,95%	28,89%
Bruto marža profita	26,38%	21,08%	-24,69%	18,12%	35,49%
Neto rentabilnost imovine	10,25%	6,53%	-2,32%	4,87%	12,76%
Bruto rentabilnost imovine	10,24%	7,49%	-3,66%	5,43%	15,68%
Rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice)	14,38%	8,91%	-4,06%	6,14%	18,00%

Izvor: Samostalna izrada autora prema finansijskim izvještajima društva Plava Laguna d.d.

U tablici je moguće vidjeti negativne rezultate u 2020. godini zbog negativne neto dobiti i dobiti prije poreza s kojom je poduzeće poslovalo.

Izračun neto marže profita: (neto dobit + kamate) / ukupni prihodi

$$2018. (40.930.873 + 1.448.916) / 155.523.278 = 27,25\%$$

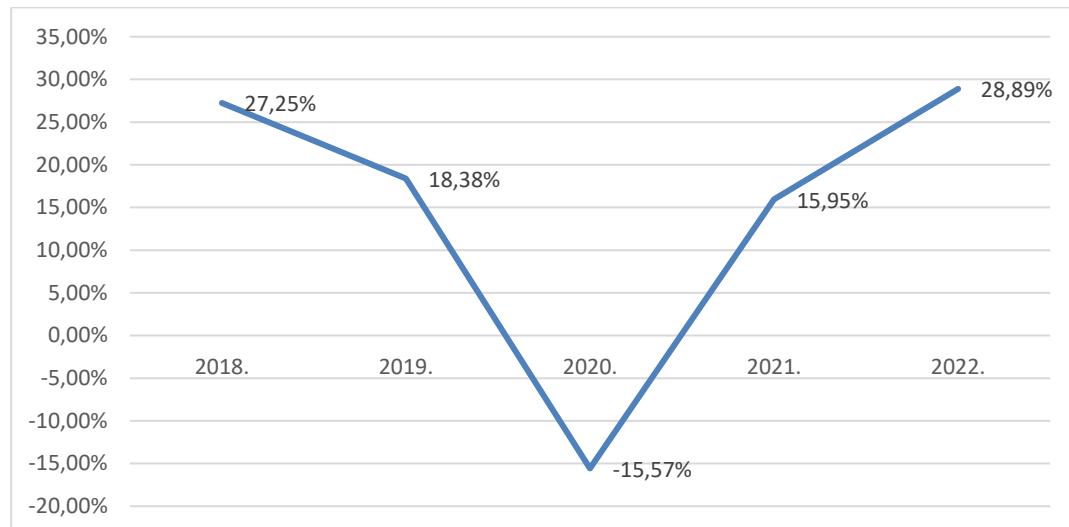
$$2019. (27.280.771 + 1.648.746) / 157.420.533 = 18,38\%$$

$$2020. (-11.957.597 + 1.957.597) / 64.223.693 = 3,05\%$$

$$2021. (19.261.089 + 1.884.520) / 132.601.877 = 15,95\%$$

$$2022. (62.474.597 + 1.718.963) / 222.256.446 = 28,89\%$$

Grafikon 43: Neto marža profita

Izvor: vlastita izrada autora

Neto marža profita pokazuje koliko posto ostvarenih prihoda poduzeće zadržava u obliku zarada uvećanih za rashode od kamata.⁶⁶ Najviše neto dobiti uvećane za rashode od kamata ostajalo je 2022. g., 28,89% u odnosu na ukupan prihod. U 2020. godini pokazatelj je negativan jer je društvo poslovalo s negativnom neto dobiti.

Izračun bruto marže profita: (dubit prije poreza + kamate) / ukupni prihod

$$2018. (40.877.378 + 1.448.916) / 155.523.278 = 26,38\%$$

$$2019. (31.500.797 + 1.648.746) / 157.420.533 = 21,08\%$$

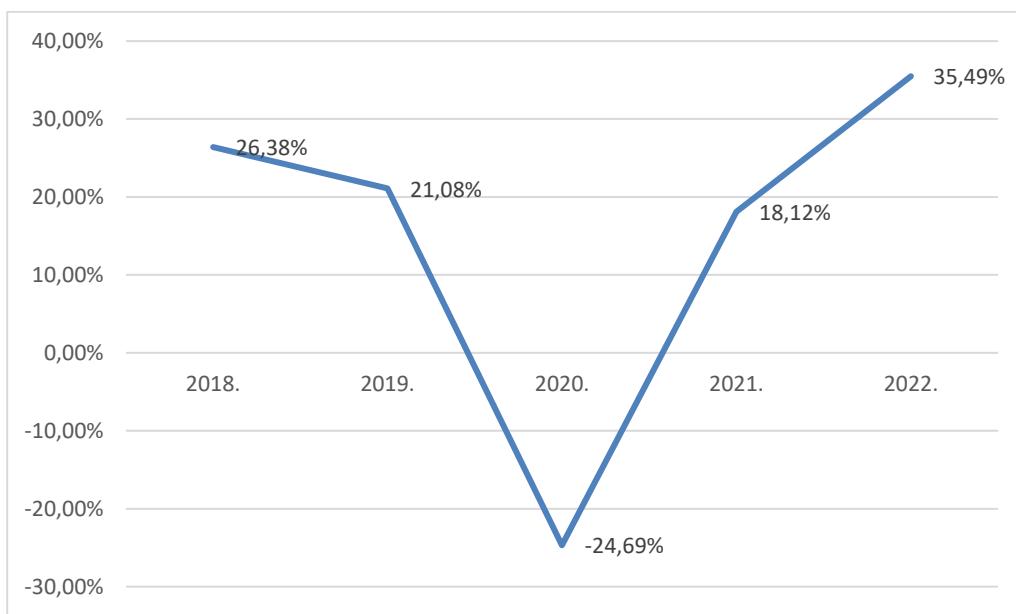
$$2020. (-17.743.714 + 1.957.597) / 64.223.693 = -24,69\%$$

$$2021. (22.143.395 + 1.884.520) / 132.601.877 = 18,12\%$$

⁶⁶ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). op. cit., str. 52

$$2022. (77.162.037 + 1.718963) / 222.256.446 = 35,49\%$$

Grafikon 44: Bruto marža profita

Izvor: vlastita izrada autora

U analiziranim godinama najviše bruto dobiti uvećane za rashode od kamata u odnosu na ukupan prihod ostajalo je u 2022. g., 35,49%. Najlošija godina bila je 2020. kada je koeficijent negativan zbog toga što je društvo nije ostvarilo dobit prije poreza.

Izračun neto rentabilnosti imovine: (neto dobit + kamate) / ukupna imovina

$$2018. (40.930.873 + 1.448.916) / 400.752.688 = 10,25\%$$

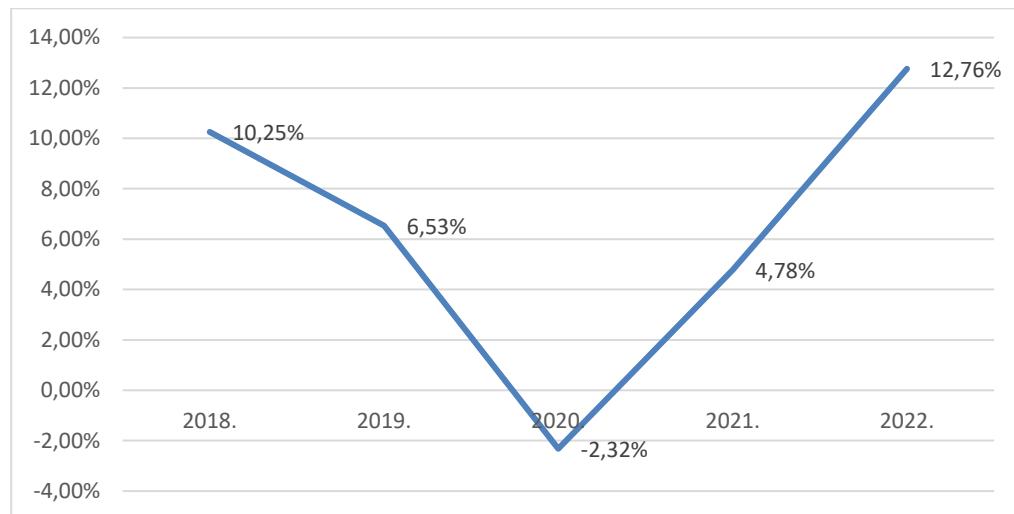
$$2019. (27.280.771 + 1.648.746) / 442.815.022 = 6,53\%$$

$$2020. (-11.957.597 + 1.957.597) / 431.870.215 = -2,32\%$$

$$2021. (19.261.089 + 1.884.520) / 442.270.546 = 4,78\%$$

$$2022. (62.474.597 + 1.718.963) / 503.131.462 = 12,76\%$$

Grafikon 45: Neto rentabilnost imovine

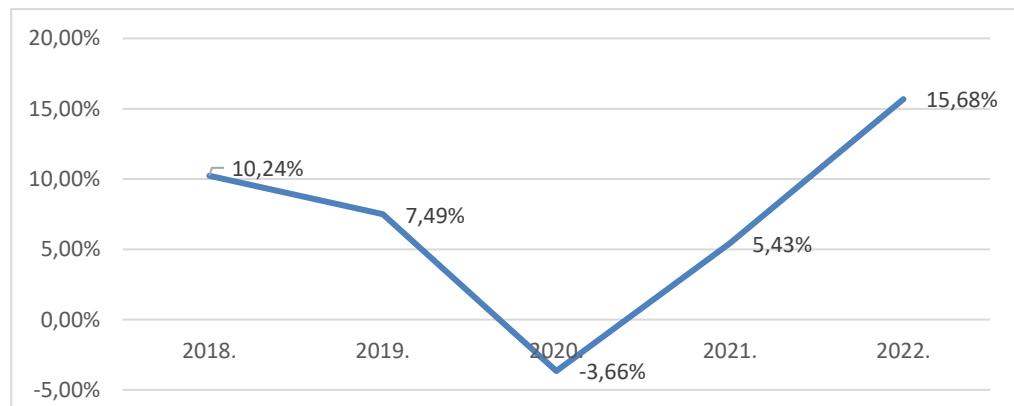

Izvor: vlastita izrada autora

Neto rentabilnost imovine pokazuje sposobnost poduzeća da korištenjem raspoložive imovine ostvari dobit.⁶⁷ Najveći povrat društvo je ostvarilo 2022. godine od 12,76% dok je 2020. g. negativna za društvo zbog toga što nisu ostvarili neto dobit.

Izračun bruto rentabilnosti imovine: (dubit prije poreza + kamate) / ukupna imovina
 2018. $(40.877.378 + 1.448.916) / 400.752.688 = 10,24\%$
 2019. $(31.500.797 + 1.648.746) / 442.815.022 = 7,49\%$
 2020. $(-17.743.714 + 1.957.597) / 431.870.215 = -3,66\%$
 2021. $(22.143.395 + 1.884.520) / 442.270.546 = 5,43\%$
 2022. $(77.162.037 + 1.718.963) / 503.131.462 = 15,68\%$

Grafikon 46. Bruto rentabilnost imovine

Vlastita izrada autora

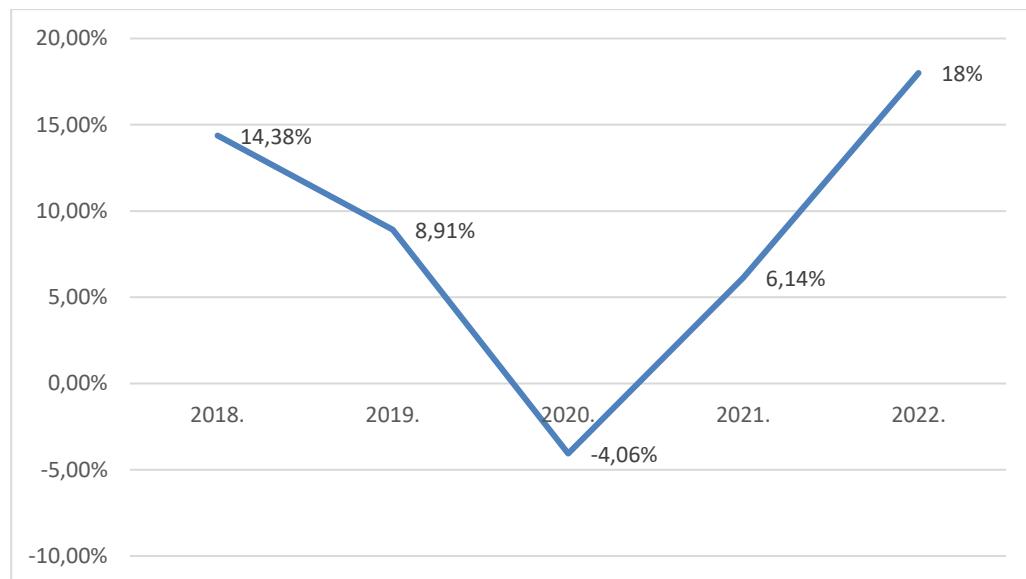
⁶⁷ Vukoja, B., op. cit. (15.02.2024.)

Bruto rentabilnost imovine ili stopa povrata imovine mjeri uspješnost korištenja imovine od određenog poduzeća te u omjer stavlja bruto dobit i kamate.⁶⁸ U analiziranim godinama društvo Plava Laguna d.d. ima najviše udio bruto rentabilnosti imovine u ukupnoj imovini u 2022. godini u iznosu od 15,68 %, dok je najmanji udio u 2020. godini u iznosu od -3,66%

Izračun rentabilnosti vlastitog kapitala (glavnice): neto dobit / vlastiti kapital (glavnica)

2018.	$40.930.873 / 284.682.660 = 14,38\%$
2019.	$27.280.771 / 306.305.676 = 8,91\%$
2020.	$-11.957.597 / 294.172.832 = -4,06\%$
2021.	$19.261.089 / 313.764.786 = 6,14\%$
2022.	$62.474.597 / 347.281.227 = 18,00\%$

Grafikon 47: Rentabilnost vlastitog kapitala

Izvor: vlastita izrada autora

Rentabilnost glavnice pokazuje koliko je povrat na uloženi kapital. Poželjno je da pokazatelj bude što veći. Stoga je vidljivo da je najuspješnija godina bila 2022., a najlošija 2020. zbog negativne neto dobiti.

⁶⁸ Kranjčec, A.: Likvidnost i profitabilnost kao pretpostavke uspješnosti poslovanja, završni rad, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet Osijek <https://repozitorij.efos.hr/islandora/object/efos%3A5558/dastream/PDF/view> (15.02.2024.)

6. USPOREDBA REZULTATA POSLOVANJA PODUZEĆA AMINESS d.d. I PLAVA LAGUNA d.d.

Tablice 17 i 18 prikazuju rezultate poslovanja poduzeća Aminess i njihovog konkurenta Plave Lagune kroz razdoblje od 5 godina

Tablica 17. Financijski pokazatelji poduzeća Aminess d.d.

NAZIV POKAZATELJA	AMINESS d.d.				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI					
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,06	0,90	0,58	0,40	0,14
Koeficijent ubrzane likvidnosti	2,95	1,94	0,60	0,43	0,18
Koeficijent tekuće likvidnosti	3,00	2,13	0,70	0,46	0,35
Koeficijent finansijske stabilnosti	1,69	0,87	1,19	2,61	1,37
POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent zaduženosti	0,53	0,52	0,67	0,63	0,64
Koeficijent vlastitog financiranja	0,47	0,47	0,31	0,34	0,32
Koeficijent financiranja	1,12	1,12	2,18	1,86	1,95
Pokriće troškova kamata	3,30	4,27	-3,46	0,94	1,43
Faktor zaduženosti	4,05	4,11	37,37	8,02	8,00
Stupanj pokrića I	0,63	0,63	0,41	0,40	0,37
Stupanj pokrića II.	1,22	1,19	0,84	0,73	0,73
POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,49	0,47	0,14	0,32	0,39
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	1,95	1,96	0,60	2,04	3,44
Koeficijent obrta potraživanja	30,40	38,49	17,87	27,87	29,67
Trajanje naplate potraživanja u danima	12,01	9,48	20,93	13,10	12,30
POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,1534	1,1475	0,7382	1,0962	1,1164
Ekonomičnost poslovanja	1,1854	1,1794	0,7815	1,2105	1,2040
Ekonomičnost financiranja	0,4306	0,2530	0,2101	0,0878	0,1257
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI U (%)	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Neto marža profita	15,77	13,26	-17,18	16,40	14,82
Bruto marža profita	16,98	15,86	-25,20	18,06	17,70
Neto rentabilnost imovine	7,66	6,23	-2,46	5,23	5,77
Bruto rentabilnost imovine	8,25	7,44	-3,61	5,76	6,89

Rentabilnost vlastitog kapitala	12,69	10,42	-12,76	6,75	8,95

Izvor: vlastita izrada autora

Tablica 18. Financijski pokazatelji poduzeća Plava Laguna d.d.

NAZIV POKAZATELJA	PLAVA LAGUNA d.d.				
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,83	1,98	1,72	1,62	0,12
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,01	2,94	1,92	1,68	0,16
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,04	2,06	1,85	1,95	2,27
Koeficijent finansijske stabilnosti	1,02	0,91	0,92	0,88	0,82
POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent zaduženosti	0,27	0,30	0,32	0,29	0,31
Koeficijent vlastitog financiranja	0,71	0,69	0,68	0,71	0,69
Koeficijent financiranja	0,38	0,44	0,46	0,40	0,44
Pokriće troškova kamata	28,21	19,11	-9,06	11,75	44,89
Faktor zaduženosti	1,57	2,35	7,75	2,62	1,68
Stupanj pokrića I	0,77	0,84	0,81	0,92	0,97
Stupanj pokrića II.	0,98	1,10	1,08	1,14	1,22
POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,39	0,36	0,14	0,30	0,44
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	5,21	2,03	0,92	1,33	1,51
Koeficijent obrta potraživanja	27,70	71,10	16,03	45,35	60,90
Trajanje naplate potraživanja u danima	13,18	5,13	22,77	8,05	5,99
POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,3566	1,2505	0,7835	1,2005	1,5318
Ekonomičnost poslovanja	1,2962	1,2377	0,8096	1,2179	1,2511
Ekonomičnost financiranja	4,7402	2,1460	0,0132	0,2251	23,7214
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI U (%)	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Neto marža profita	27,25	18,38	-15,57	15,95	28,89
Bruto marža profita	26,38	21,08	-24,69	18,12	35,49
Neto rentabilnost imovine	10,25	6,53	-2,32	4,87	12,76
Bruto rentabilnost imovine	10,24	7,49	-3,66	5,43	15,68
Rentabilnost vlastitog kapitala	14,38	8,91	-4,06	6,14	18,00

Izvor: Vlastita izrada autora

Tablica 17 prikazuje rezultate poslovanja poduzeća Aminess i njihovog konkurenta Plave Lagune. U oba poduzeća najveća razlika i odstupanja u koeficijentima vidljiva je u 2020. godini zbog pojave COVIDA-19, virusne bolesti uzrokovane korona virusom. Bolest je imala veliki utjecaj na cjelokupno gospodarstvo pa tako i na turizam zbog mnogih mjera opreza koje su bile na snazi za vrijeme trajanja epidemije, kao što je bilo zatvaranje državnih granica, zabrana okupljanja velikog broja ljudi, karantene nakon dolaska iz inozemstva i ostalog. Sve to rezultiralo je smanjenim brojem dolaska turista. Prema koeficijentu trenutne likvidnosti vidljivo je da poduzeća zadovoljavaju uvjete pokazatelja te je u oba poduzeća prikazano smanjenje koeficijenta (mora biti minimalno 1) nakon 2019. godine zbog povećanja kratkoročnih obveza. Promatrajući koeficijent ubrzane likvidnosti čija bi vrijednost trebala biti 1 ili veća od 1, vidljivo je da je poduzeće Plava Laguna u boljoj situaciji u gotovo svim godinama, osim u 2022. Aminess jedino u 2019. g. ima koeficijent veći od 1, dok je u ostalim godinama manji. Za koeficijent tekuće likvidnosti poželjno je da bude veći od 2 te je i ovdje poduzeće Plava Laguna u boljoj situaciji. Koeficijent finansijske stabilnosti po definiciji treba biti manji od 1 što nije slučaj u poduzeću Aminess. Generalno promatrajući pokazatelje likvidnosti poduzeće Plava Laguna je u povoljnijoj situaciji. Prema definiciji pokazatelj zaduženosti trebao bi biti 0,5 ili manji te je to vidljivo u Plavoj Laguni kroz svih 5 godina, dok Aminess u 2020., 2021. i 2022. g. ima nešto veći pokazatelj, ali i dalje zadovoljavajući. Prema koeficijentu vlastitog financiranja koji bi trebao biti veći od 0,5 u oba poduzeća niti jedne godine nije zadovoljen uvjet. Za koeficijent financiranja poželjno je da bude manji od 1, što nije slučaj u društvu Aminess jer su ukupne obveze veće od glavnice. Plava Laguna u svim promatranih godinama ima koeficijent veći od 1. Kod pokrića troškova kamata mogu se vidjeti koeficijenti u minusu jer nije ostvarena zarada prije kamata i poreza. Nakon toga ponovno dolazi do povećanja. Za faktor zaduženosti poželjno je da koeficijent bude što manji jer je onda i zaduženost manja. U oba poduzeća najlošija je bila 2020. g. Kada je riječ o stupnju pokrića I, i kada on iznosi manje od 1, znači da se poduzeće financira iz vlastitih i tuđih izvora što je vidljivo u oba analizirana poduzeća. Nasuprot tome stupanj pokrića II mora biti iznad 1, što znači da je poduzeće likvidno. Za društvo Aminess vidljivo je da 2018. i 2019. g. pokazatelj prelazi 1 odnosno dugotrajnu imovinu financirali su iz kvalitetnih izvora dok je u ostalim godinama pokazatelj ispod 1 što znači da društvo nema raspoloživi radni kapital. Plava Laguna jedino u 2018. godini ima pokazatelj ispod 1. Prema analiziranim podacima za koeficijent obrta ukupne imovine vidljivo je da oba poduzeća niti u jednoj

godini nisu uspjeli obrnuti ukupnu imovinu. Promatraljući koeficijent obrta kratkotrajne imovine analizirana poduzeća jedino u 2020. godini nisu uspjela obrnuti kratkotrajnu imovinu niti jednom. Za koeficijent obrta potraživanja poželjno je da bude što veći. U promatranim godinama zabilježen je pad u 2020. u oba poduzeća zbog povećanja potraživanja, nakon čega dolazi do ponovnog povećanja koeficijenta (u 2021. i 2022. g.). Kod pokazatelja trajanje naplate potraživanja u danima poželjno je da pokazatelj bude što manji. Prosječno trajanje naplate u poduzeću Aminess iznosilo je 12, osim u 2020. g. kada je naplata potraživanja iznosila gotovo 21 dan. U poduzeću Plava Laguna prosječno trajanje naplate iznosilo je 8 dana ne gledajući 2020. kada je trajanje naplate bilo 23 dana. Ekonomičnost ukupnog poslovanja uvijek bi trebala biti iznad 1 jer stavlja u omjer ukupne prihode s ukupnim rashodima. Prema podacima iz tablice vidljivo je da su oba društva ostvarila više prihoda nego su utrošila za ostvarenje istog. Pokazatelj ekonomičnosti poslovanja trebao bi biti veći od pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja što je slučaj u oba poduzeća. Prema prikazanim podacima najlošija godina za poduzeća bila je 2020. godina zbog smanjenja prihoda od prodaje. Pokazatelj ekonomičnosti financiranja stavlja u omjer finansijske prihode s finansijskim rashodima. Pokazatelj je bolji što je bliži 1 ili veći od 1. Najlošiji koeficijent za poduzeće Aminess bio je 2021. g. kada je iznosio 0,0878, dok je u Plavoj Laguni najlošiji bio 2020 g. kada je iznosio gotovo 0 zbog velikih finansijskih rashoda. Promatraljući pokazatelj neto marža profita vidljivi su negativni rezultati jer poduzeća nisu ostvarila neto dobit u 2020. Također, promatraljući bruto maržu profita vidljivi su negativni rezultati u 2020. g. zbog negativne neto dobiti prije poreza s kojim su poduzeća poslovala. Ipak najviše bruto dobiti uvećane za rashode od kamata u odnosu na ukupan prihod u poduzeću Aminess ostalo je 2021. godine, a u poduzeću Plava Laguna u 2022. godini. Neto rentabilnost imovine pokazuje sposobnost poduzeća da korištenjem raspoložive imovine ostvari dobit te je iz prikazanih rezultata vidljivo da je poduzeće Aminess najveći povrat ostvarilo 2018. g, 7,66%, a društvo Plava Laguna najveći povrat ostvarilo je 2022. od 12,76%. Najlošija situacija za oba poduzeća bila je 2020. jer poduzeća nisu ostvarila neto dobit. Koeficijent bruto rentabilnosti imovine uvijek bi trebao biti veći od 1. U analiziranim godinama najmanji udio bruto rentabilnosti imovine u ukupnoj imovini poduzeća su ostvarila 2020. zbog toga što nisu ostvarili neto dobit prije poreza te je koeficijent negativan. Kod rentabilnosti vlastitog kapitala koeficijent treba biti što veći. Najuspješnija godina za Aminess bila je 2018. godina, a za Plavu

Lagunu to je bila 2022. godina. U oba poduzeća najlošija godina bila je 2018. zbog povećanja vlastitog kapitala od neto dobiti.

7. ZAKLJUČAK

U radu su prikazani finansijski rezultati poslovanja na temelju finansijskih izvještaja poduzeća Aminess d.d. i Plava Laguna d.d., dva konkurenta registrirana za istu djelatnost. Poduzeća su analizirana u razdoblju od 2018. do 2022. godine uz pomoć bilance i računa dobiti i gubitka. Bilanca daje sustavni pregled stanja imovine, obveza i kapitala na određeni dan i sastoji se od aktive i pasive. Aktiva i pasiva moraju biti ujednačene u svakom trenutku. Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode te dobit ili gubitak ostvaren u određenom razdoblju.

Ovakva analiza poduzeća provodi se kako bi utvrdili mogući problemi u poslovanju, poboljšalo i unaprijedilo poslovanje te kako bi poduzeća postala konkurentna na tržištu. Kroz rad su analizirani pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti. Kod pokazatelja likvidnosti u lošoj situaciji je Aminess zbog povećanja kratkoročnih obveza i smanjenja kratkotrajne imovine. Pokazatelji zaduženosti prikazuju negativne rezultate u oba poduzeća zbog neostvarivanja dobiti prije oporezivanja. Oba društva se financiraju uz vlastite i uz tuđe izvore financiranja te dugotrajnu imovinu financiraju iz kvalitetnih izvora. Kada se promatra koeficijent obrta ukupne imovine društvo Aminess na jedan euro svoje ukupne imovine ostvaruje u prosjeku 0,36 eura prihoda, a društvo Plava Laguna 0,33 eura prihoda. Svoju kratkotrajnu imovinu poduzeća nisu uspjela obrnuti samo u 2020. godini zbog smanjenja ukupnih prihoda. Pokazatelji profitabilnost prikazuju koliko su poduzeća efikasna u poslovanju, a kako su se poduzeća u 2020. godini susrela s određenim poteškoćama nisu uspjela ostvariti neto dobit.

Sveukupno promatraljuće poduzeća trenutno posluju pozitivno jer ostvaruju veće prihode u odnosu na rashode, nisu zadužena te redovno naplaćuju svoja potraživanja.

POPIS LITERATURE

STRUČNE KNJIGE:

1. Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017). Analiza finansijskih izvještaja. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika, str. 50
2. Žager K., Žager L., (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 1999.

STRUČNI RADOVI:

1. Evaj, J.: Analiza finansijskih izvještaja društva Medika d.d., specijalistički diplomski stručni rad, PRiF Visoka škola za finacijski menadžment, Zagreb, 2019. <https://zir.nsk.hr/islandora/object/rvs%3A193/dastream/PDF/view>
2. Kranjčec, A.: Likvidnost i profitabilnost kao pretpostavke uspješnosti poslovanja, završni rad, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet Osijek
<https://repozitorij.efos.hr/islandora/object/efos%3A5558/dastream/PDF/view>
3. Vukoja, B., Primjena analize finansijskih izvješća pomoću ključnih finansijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka, Društvo za reviziju i poslovne usluge Revident,
<https://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-finansijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-finansijskih-pokazatelja.pdf>
4. Vukojević, D.: Analiza poslovne uspješnosti na primjeru društva Kraš d.d., specijalistički diplomski stručni rad, PRiF Visoka škola za finansijskih menadžment, Zagreb, 2018.,
<https://repozitorij.rvs.hr/islandora/object/rvs%3A115/dastream/PDF/view>

Zakoni, pravilnici i akti:

1. Odluka o objavljivanju hrvatskih standarda finansijskog izvještavanja (NN 86/15, 105/20, 9/21 i 150/2022)

INTERNETSKE STRANICE

1. Alpha Capitalis, <https://alphacapitalis.com/2018/02/19/financijski-omjeri-i-indikatori-likvidnost-zaduzenost-aktivnost/> (Pristupljeno 30.11.2023.)
2. Aminess Hotels and Resorts, <https://www.aminess.com/hr/> (Pristupljeno 2.11.2023.)

3. Hotels & Apartments in Istria - Porec & Umag Accomodation – Plava Laguna
<https://www.plavalaguna.com/> (Pristupljeno 3.12.2023.)
4. Poslovna Hrvatska,
<https://www.poslovna.hr/?AspxAutoDetectCookieSupport=1> (Pristupljeno 30.10.2023.)

POPIS TABLICA

Tablica 1. Pokazatelji likvidnosti	11
Tablica 2. Pokazatelji zaduženosti	12
Tablica 3. Pokazatelji aktivnosti	13
Tablica 4. Pokazatelji ekonomičnosti	13
Tablica 5. Pokazatelji profitabilnosti	14
Tablica 6. Pokazatelji investiranja	14
Tablica 7. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Aminess d.d.	16
Tablica 8. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Aminess d.d.	20
Tablica 9. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Aminess d.d.	27
Tablica 10. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Aminess d.d.	32
Tablica 11. Pokazatelji profitabilnosti za poduzeće Aminess d.d.	35
Tablica 12. Pokazatelji likvidnosti za poduzeće Plava Laguna d.d.	40
Tablica 13. Pokazatelji zaduženosti	44
Tablica 14. Pokazatelji aktivnosti	49
Tablica 15. Pokazatelji ekonomičnosti	53
Tablica 16. Pokazatelji profitabilnosti	56
Tablica 17. Financijski pokazatelji poduzeća Aminess d.d.	61
Tablica 18. Financijski pokazatelji poduzeća Plava Laguna d.d.	61

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Koeficijent trenutne likvidnosti	17
Grafikon 2. Koeficijent ubrzane likvidnosti	18
Grafikon 3. Koeficijent tekuće likvidnosti.....	19
Grafikon 4. Koeficijent finansijske stabilnosti	20
Grafikon 5. Koeficijent zaduženosti.....	21
Grafikon 6. Koeficijent vlastitog financiranja	22
Grafikon 7. Koeficijent financiranja	23
Grafikon 8. Pokriće troškova kamata	24
Grafikon 9. Faktor zaduženosti.....	25
Grafikon 10. Stupanj pokrića I	26
Grafikon 11. Stupanj pokrića II	27
Grafikon 12. Koeficijent obrta ukupne imovine	28
Grafikon 13. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine.....	29
Grafikon 14. Koeficijent obrta potraživanja	30
Grafikon 15. Trajanje naplate potraživanja u danima.....	31
Grafikon 16. Pokazatelj ekonomičnost ukupnog poslovanja.....	32
Grafikon 17. Pokazatelji ekonomičnosti poslovanja	33
Grafikon 18. Pokazatelji ekonomičnosti financiranja.....	34
Grafikon 20. Neto marža profita.....	35
Grafikon 21. Bruto marža profita.....	36
Grafikon 22. Neto rentabilnost imovine	37
Grafikon 23. Bruto rentabilnost imovine	38
Grafikon 24. Rentabilnost vlastitog kapitala.....	39
Grafikon 26. Koeficijent trenutne likvidnosti	41
Grafikon 27. Koeficijent ubrzane likvidnosti	41
Grafikon 28. Koeficijent tekuće likvidnosti.....	42
Grafikon 29. Koeficijent finansijske stabilnosti	43
Grafikon 29. Koeficijent zaduženosti.....	44
Grafikon 30. Koeficijent vlastitog financiranja	45
Grafikon 31. Koeficijent financiranja	46
Grafikon 32. Pokriće troškova kamata	47
Grafikon 33. Faktor zaduženosti.....	47

Grafikon 34. Stupanj pokrića I.	48
Grafikon 35. Stupanj pokrića II.	49
Grafikon 36. Koeficijent obrta ukupne imovine	50
Grafikon 37. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine.....	51
Grafikon 38. Koeficijent obrta potraživanja	52
Grafikon 39. Trajanje naplate potraživanja u danima.....	53
Grafikon 40. Ekonomičnost ukupnog poslovanja.....	54
Grafikon 41. Ekonomičnost poslovanja.....	55
Grafikon 42. Ekonomičnost financiranja	56
Grafikon 43. Neto marža profita.....	57
Grafikon 44. Bruto marža profita.....	58
Grafikon 45. Neto rentabilnost imovine	59
Grafikon 46. Bruto rentabilnost imovine	59
Grafikon 47. Rentabilnost vlastitog kapitala.....	60

POPIS SLIKA

Slika 1. Skupine finansijskih pokazatelja10